

Socialistična zveza pred novimi nalogami

Socialistična zveza delovnega ljudstva je kot prostovoljna in na samoupravnem socializmu zasnovana, demokratska zveza delovnih ljudi in občanov ter vseh njihovih organiziranih socialističnih sil z Zvezo komunistov na čelu, najširši temelj njihove družbenopolitične dejavnosti v socialističnem samoupravnem sistemu.

V SZDL delujejo delovni ljudje in občani neposredno in v vseh oblikah svojega interesnega povezovanja in združevanja. Programe, stališča, dejavnosti, način ter oblike organiziranja vseh organizacij, konference ter organov Socialistične zveze uresničujemo v skladu z interesi in cilji socialistične družbe. Vse oblike delovanja Socialistične zveze temelje na delovno interesnem in teritorialnem načelu samoupravnih temeljnih skupnosti ter oblik organiziranja. Tako so na tej podlagi ustanovljene krajevna, občinska, pokrajinska ter republiška organizacija ter organizacija SZDLJ v federaciji, urejajo pa se z njihovimi statuti oziroma pravilniki. Organiziranost in dejavnost Socialistične zveze pa se naprej uresničujeta v krajevni in občinski organizaciji, ker so v le-te primarno vključeni interesi delovnih ljudi.

Pri uresničevanju integrativne funkcije v demokratičnem povezovanju ožjih in širših, posameznih in splošnih interesov si Socialistična zveza najugodnejše pomaga z delegatskim sistemom. Leta pa ji služi tudi pri samem oblikovanju njenih organov in teles.

Konferenca delegatov Socialistične zveze, kot najvišji organ sprejema:

— temeljne politične usmeritve in programe dela organizacij SZDL

— usklajuje delo na vseh področjih družbenega življenja

— obravnava stališča in delo svojih organov in drugih skupnih teles

— sprejema stališča in dogovore in predlaga rešitve najpomembnejših družbenih vprašanj

— daje politične smernice delegatom v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti.

Občinske konference SZDL oblikujejo mestne in regionalne konference, svete in druge oblike skupnega dogovarjanja in vanje volijo svoje delegacije oziroma delegate.

— Izvršno-politični organi konferenc koordinirajo ter organizirajo stalne in občasne oblike dela, kot so: sekcije, tematske konference, posvetovanja, tribune, odbore, komisije itd. Način konstituiranja in dela teh teles in organov je določen s statuti in pravilniki organizacij SZDL. Vse te oblike dela pa omogočajo neposredno in demokratično izražanje in usklajevanje interesov, določanje dogovorov in stališč za posamezna področja družbenega življenja in dela ipd. V Socialistični zvezi pa lahko oblikujemo tudi organe, ki jih sestavljajo zlasti predstavniki družbenopolitičnih organizacij ter organov Socialistične zveze. Njihova naloga pa je, da kvalificirano sodelujejo pri spremljanju kadrovske politike in dela delegatov ter skupščin družbenopolitičnih skupnosti in drugo.

V jesenskem obdobju je potrebno na novo urediti organiziranost Socialistične zveze v vseh krajevnih skupnostih in izdelati programe za vse osnovne organizacije Socialistične zveze ter družbenopolitične organizacije in društva, ki delujejo v njenem okviru.

A. Ž.

Samo-upravni sporazum o štipendiranju v občini Vrhnika

Vprašanje potreb po posameznih poklicih in skrbi učencev, ki končujejo osnovno šolo, kako bodo ob pičlih materialnih sposobnostih staršev lahko nadaljevali šolanje, je eno od zelo pogostih vprašanj, s katerim se srečujejo delovne organizacije in posamezniki, neposredno prizadeti učenci, dijaki oz. študentje in njihovi starši.

Ena od oblik, ki smo je že vajeni, je bila oblika podeljevanja štipendij posameznim prosilcem in razpis štipendij za potrebe posameznih organizacij združenega dela.

Vendar pa smo doslej premalo mislili na to, kako po eni strani omogočiti vsem učencem — ne glede na materialne sposobnosti staršev — enake pogoje oziroma možnosti za študij, istočasno pa smo se prepozno zavedali potreb, ki jih imamo v posameznih delovnih organizacijah za določen profil kadra. Pri slednjem moramo ponovno opozoriti, da ne gre načrtovati dviga produktivnosti brez vseh elementov, ki so vezani na povečanje proizvodnje. Med njimi je nepogrešljiv element kadrovska politika, katere sestavni del je štipendijska politika.

Dokumenti ZKJ in ostalih družbenopolitičnih organizacij, še posebej pa nova ustava, ki omogoča, da vsa vprašanja rešuje delovni človek, ki sredstva tudi ustvarja, so omogočila, obenem pa tudi obvezala vse odgovorne, da to področje, ki je za mladega človeka posebej pomembno, uredimo v skladu z interesi in dogovori naše družbenopolitične skupnosti.

Široka razprava o celotnosti te problematike se je oblikovala v vsebini družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SR Sloveniji. Le-ta daje osnovo konkretnim rešitvam v posameznih občinah v oblikah samoupravnih sporazumov, ki naj jih za področje štipendiranja sklenejo vsi odgovorni in zainteresirani dejavniki. Z njim želimo doseči, da se bo po končani osemletki lahko od-

(nadaljevanje na str. 2)

O političnih izhodiščih programa 1976-1980

Na osnovi stališč najvišjih forumov ZK je OK ZK Vrhnika na svoji seji 28. 2. 1974 sklenil, da morajo komunisti že pred zveznim kongresom ZKJ spregovoriti o političnih izhodiščih za pripravo srednjeročnega plana razvoja občine v obdobju 1976—1980.

Tako so že vrhniški komunisti že na 4. seji občinske konference ZK 21. maja obravnavali politična izhodišča za pripravo srednjeročnega programa razvoja občine, v katerem je bilo rečeno:

»1973. leta je bila Vrhnika po družbenem proizvodu na prebivalca na 21. mestu v SRS (20,600 din); po dinamiki rasti družbenega proizvoda pa na 4. mestu v SRS. Med razvitejšimi občinami je samo Velenje hitreje napredovalo; Metlika in Sežana (ki sta po hitrosti tudi pred Vrhniko) pa razumljivo kot zaostali občini morata hitreje napredovati. Če pa upoštevamo še to, da se je v Velenju število zaposlenih v tem času skoraj podvojilo, na Vrhniki pa povečalo le za 20%, je po učinkovitosti gospodarske rasti Vrhnika torej na 1. mestu v SRS.

Če upoštevamo realne možnosti, nam že groba ocena pokaže, da bi se vrednost družbenega proizvoda v občini Vrhnika morala vsako leto nominalno povečati za okrog 25% ali realno za 10 do 12%. Nacionalni dohodek na prebivalca bi potem lahko leta 1980 presegel 2000 dolarjev. Če upoštevamo potem še razvoj ostalih slovenskih občin, lahko pričakujemo, da se bo Vrhnika nahajala nekje med 15. in 18. mestom.

Če pa hočemo doseči realizacijo tega srednjeročnega programa, moramo v vrhniški občini skrbeti za ustrežnejšo razporeditev nosilcev razvoja oziroma gospodarski razvoj naše občine ne more sloneti le na enem ali dveh močnih delovnih organizacijah. Te na vsak način morajo napredovati, približati pa se jim morajo tudi nove. V naši industriji je torej nujnost, da poleg usnjarske in lesne industrije bolj dinamično zaživi in hitreje napreduje tudi kemična, elektro (ali celo elektronska), kovinska industrija ter industrija gradbenega materiala.

Kot nujno dopolnilo k industrijskem razvoju pa moramo tudi bolj poskrbeti za napredek kmetijstva in terciarnih dejavnosti (predvsem trgovine, gostinstva in turizma). V naša občini je kmečkega prebivalstva le slaba desetina. Zato je treba poskrbeti predvsem za boljše mehanizacijo in opremo kmetijstva ter večjo uporabo izsledkov znanosti, saj bi nam hitrejši napredek kmetijstva zagotovil določeno surovinsko osnovo za razvoj nove dejavnosti, tj. živilsko-predelovalne industrije (predvsem industrije mlečnih izdelkov).

V nadaljnji dinamični rasti gospodarskega razvoja občine je eden od zelo pomembnih faktorjev tudi nadaljevanje integracijskih procesov in vseh oblik samoupravnega povezovanja, združevanja in sodelovanja. V razmišljanju o prihodnjih razvojnih poteh občine je treba odločneje krepiti integracijske procese oziroma okrepiti gospodarsko odprtost občine; treba je torej poiskati nove oblike povezovanja tako s slovenskim kot z jugoslovanskim gospodarstvom. V srednjeročnem razvojnem planu je tudi zapisano, da ne gre za to, ali imamo velika ali majhna podjetja, ampak potrebujemo dobre, uspešne, učinkovite, samoupravno vitalne TOZD in živo povezane v svoj gospodarski kompleks na tem ali onem področju slovenskega gospodarstva.

Zaradi navedenih vzpodbudljivih dejstev o veliki porabi sredstev za doseganje dinamične rasti pa bo ena osrednjih nalog v razvoju vrhniškega gospodarstva dvig storilnosti, k čemur bi pripomogla sodobnejša oprema,

(nadaljevanje na str. 2)

Štipendiranje

(nadaljevanje s str. 1)

ločil za šolanje vsakdo, ne glede na materialne sposobnosti roditeljev in ne glede na to, ali samezna delovna organizacija bo za študij, ki ga bo izbral pokazala razumevanje. Seveda pa želimo z njim doseči tudi odgovornost delovnih organizacij, da dolgoročno programirajo kadrovske potrebe in za te tudi razpisujejo delovna mesta.

Torej imamo opravka z dvema oblikama štipendij. Prva je v izenačenju materialnih možnosti za izobraževanje mladine po načelih socialistične solidarnosti, kar je novost v štipendijski politiki.

Druga pa je rezultat konkretnih potreb, ki izhajajo iz programa kadrovske politike posamezne delovne organizacije oz. družbeno-politične skupnosti — kar smo v podobni obliki poznali že doslej.

Prva oblika štipendiranja pomeni »socialni korektiv«, ki seveda upošteva tudi nagrajevanje po prizadevnosti posameznega učenca in je dostopna vsem, sredstva pa solidarno prispevajo vse delovne organizacije in družbenopolitične skupnosti. Sredstva za to obliko štipendiranja so del sredstev, ki jih delovne organizacije oz. družbenopolitične skupnosti namenjajo za razvojne programe kadrovske politike.

In kaj predstavlja samou-

pravni sporazum s strani materialnih obveznosti?

V bistvu ne gre za dodatno obremenitev gospodarstva, ampak za prerazporeditev doslej določenih sredstev za vzgojo in izobraževanje, ki ga delovne organizacije po sindikalni listi namenjajo za strokovno izobraževanje kadrov v gospodarstvu (za leto 1974 1,5% od bruto osebnih dohodkov).

Na osnovi samoupravnega sporazuma naj bi torej delovne organizacije od teh sredstev oddvojile 0,5% od bruto osebnega dohodka za skupen sklad združenih sredstev za štipendiranje. Iz tega sklada se bodo krile samo tiste potrebe, ki so nujne za izenačevanje materialnih novosti v občini in za solidarnostno participacijo za tiste občine v republiki, ki same teh potreb iz lastnih sredstev ne bodo mogle kriti. Seveda pa bodo delovne organizacije v skladu s svojim programom kadrovske politike morale usmerjati sredstva štipendij in iskati oblike stalnega izobraževanja kadrov v gospodarstvu.

Torej imamo pred seboj precejšnjo novost in upanje za ureditev tega pomembnega področja. Od našega spoznanja in opredelitve pa je odvisno, kako bomo pri teh prizadevanjih uspešni.

Mihaela Verbič

Razstava živine na Vrhniki, 1. septembra

Dr. Janez Verbič

70 let združnega dela na Vrhniki

Stiske in težave majhnih kmečkih gospodarstev so v drugi polovici prejšnjega stoletja povod za močan razvoj združništva. Tudi Slovenci smo letos praznovali 100 let združništva pri nas. V skladu s potrebami in proizvodno usmeritvijo so se najprej razvile zadruge na področju bančništva, kletarstva in mlekarstva. V prvem valu združništva na Slovenskem so za živinorejo pomembne sirarske zadruge v okolici Bohinja, ki so bile ustanovljene v letih od 1875 do 1980. V teh sirarnah so pričeli z izdelavo sira po švicarskem načinu. V drugem valu so se na prelomu stoletja ustanovljale zadruge za odkup mleka predvsem za preskrbo Trsta. Tako dobi 1898 svojo mlekarsko zadruge sosednji Logatec. V tem obdobju je bila tudi ustanovljena mlekarska zadruga na Vrhniki. Tedaj je na Kranjskem delovalo že 35, na celotnem slovenskem ozemlju pa 59 mlekarskih zadrug.

Težko si danes predstavljamo, kakšne so bile razmere v kmetijstvu v času ustanavljanja zadrug. Pred našimi očmi so se izvršile v kmetijstvu večje spremembe, kot par stoletij poprej. Kmetijstvo, usmerjeno poprej predvsem v pridelovanje hrane za lastno uporabo, se usmerja v pridelovanje za prodajo. Uporaba gnojil, herbicidov in strojev je v celoti spremenila način pridelovanja. Pridelki in prireja so se tako povečali, da si včasih takega napredka niti misliti nismo mogli. O stanju govedoreje pri nas poročajo strokovnjaki v prejšnjem stoletju (Hayne 1825, Hlubek 1834, Povše 1890), da so na primer odrasle krave na Kranjskem tehtale do 200 kg, letno pa so imele povprečno 800 litrov mleka. Kljub prevladujočemu kmečkemu življu na Kranjskem v sredini prejšnjega stoletja nismo pridelali dovolj mesa za potrebe dežele. V drugi polovici prejšnjega stoletja se je zaradi uporabe bikov iz drugih alpskih dežel povečala teža živali in prireja mesa. Tako so bili koncem prejšnjega stoletja kmetje v vrhniški okolici znani kot dobri rejci volov. Konje so v tem času v kmetijstvu malo uporab-

ljali, posebno ker so barjanska tla slabo prenašala konjsko vprego. Precejšen dohodek pa je za barjanske kmete predstavljala prodaja sena za potrebe mestnih prevoznikov in vojske. Razmere v kmetijstvu so bile v tem času kot povsod v Sloveniji vse prej kot idilične. Kmetije so bile močno zadolžene, mladi ljudje pa so množično odhajali v Ameriko. Tako mlekarski strokovnjak Rado Legvart piše še leta 1904 v Kmetovalca, da so kmetije zadolžene, da v kmetijstvu manjka delovnih moči, da so davki visoki, cene za kmetijske pridelke pa nizke. Nazadovanje v številu kmetij in v obdelovalnih površinah lahko tudi v naši okolici zasledimo, če primerjamo katastrske podatke z dejanskim stanjem, saj mnogokje rastejo debele smreke, tam

Izkop jarkov

kjer je bila ob urejevanju katastra v prejšnjem stoletju še njiva ali pašnik. Tudi lokalna imena kot Planina, Staje (hlev), Zevniki (zelniki) kažejo na to, kako je kmetijstvo prepuščalo v preteklosti svoje površine gozdu. Proces odhoda ljudi iz kmetijstva je torej prisoten že daljši čas, v posameznih obdobjih pa se samo poveča ali zmanjša njegova intenzivnost. Posebno močan je bil odhod ljudi v prejšnjem stoletju v Ameriko, po drugi svetovni vojni pa v industrijo. Po eni strani pomeni odhod mladine za kmetijstvo veliko izgubo, ker odhajajo najbolj delovno sposobni ljudje, po drugi strani

pa pomeni to tudi možnost za napredek, ker povečana potrošnja hrane omogoča specializacijo kmetijstva in večji dohodek tistih, ki so v kmetijstvu ostali. Naraščajoča potreba po hrani, uvajanje sodobnih pripomočkov in nove organizacijske oblike povzročajo, da se v kmetijstvu vedno znova vzpostavijo ravnotežje in da panoga znova zaživi.

Predvidevanja FAO (Svetovne organizacije za kmetijstvo in prehrano) o težavah v prehrani prebivalstva v prihodnjih desetletjih, vloga kmetijstva v narodni obrambi in varstvu okolja so najboljši poroki za to, da bo kmetijstvo izšlo tudi iz sedanjih težav.

Pred sedemdesetimi leti so naši predniki v mlekarski zadrugi videli možnost skupnega nastopa pri prodaji mleka, ki ga do tedaj niso mogli vnovčiti in s tem povečanje dohodkov. Mlekarska zadruga je v teh letih ne samo izpolnila ta pričakovanja, ampak tudi omogočila večjo tržno usmerjenost kmetij. Rezultati so vidni v povečanju količine odkupljenega mleka, vrhniška okolica pa je še danes v proizvodnji mleka med najbolj razvitimi v Sloveniji, kljub temu, da za proizvodnjo krme v naši okolici nimamo najboljših pogojev. Ustanovitev mlekarske zadruge 1904 leta zato za kmetijstvo vrhniške okolice pomeni velik dogodek in prelomnico.

Pobudnik ustanovitve mlekarske zadruge kaplan Matej Sušnik je ob prihodu na Vrhniko leto poprej brez dvoma našel ljudi, ki so o mlekarski zadrugi že razmišljali, saj je mlekarska zadruga v Logatcu že več let uspešno delovala, možnost prodaje v Trst pa je bila na dlani. Ustanovitev za-

1976-1980

(nadaljevanje s str. 1)

smotrnejša organizacija dela, večja skrb za pritegnitev strokovnih kadrov, večja vloga razvojnih služb (ki pa jih nekatera podjetja sploh nimajo) in seveda tudi tesnejša povezava z znanostjo. Pri tem lahko takoj zapišemo, da je treba več naših kadrov, ki se zaposlujejo v Ljubljani, zadržati v občinskem gospodarstvu in drugih dejavnostih. Ljudem pa je seveda potrebno nuditi boljše pogoje dela in življenja ter privlačnost razvojnih perspektiv. Vse to pa ni možno brez dolgoročnejših kadrovskih načrtov in načrtnega štipendiranja.

Ne le v vseh delovnih organizacijah ampak tudi v komuni kot skupnosti delovnih ljudi in občanov je potrebno oblikovati kadrovske razvojne načrte in načrt štipendiranja ob sodelovanju in sporazumevanju vseh TOZD, interesnih skupnosti, družbeno-političnih organizacij in skupščine občine.

Pri vsem tem dolgoročnejšem razmišljanju pa moramo poudariti tudi misel, da mora postati varstvo okolja sestavni del gospodarskega razvoja in celotne skrbi za samo človekovo življenje.

Tretja smernica, ki jo bomo morali v razvojnih načrtih temeljito obdelati, je usklajen razvoj vseh družbenih služb in dejavnosti, ki skrbijo za kvaliteto življenja delovnega človeka. Na tem področju je nekaj dolgoročnejših načrtov do 1980 o izobraževanju, otroškem varstvu in gradnji objektov na teh področjih že narejenih.

Vse te načrte pa je treba z veliko odgovornostjo do občanov tudi izpeljati, saj so ti z referendumom sami izglasovali lastna sredstva.

Vsekakor moramo še bolj upoštevati Marxovo misel, da delavec potrebuje čas in možnost, da zadosti svojim duševnim in družbenim potrebam, katerih obseg pa določata splošna raven proizvodnih sil in seveda dosežena kulturna raven. Prav zato moramo našemu delovnemu človeku dati večjo možnost, da uživa sadove našega celokupnega ustvarjanja. Naša naloga je tudi preskrbeti množično telesno kulturno razvedrilo, sprostitvev in rekreacijo delovnih ljudi in mladine. Vsa ta vprašanja moramo v naši občini urejati v duhu globokega humanističnega razumevanja in obenem spoštovati družbeno priznana merila nagrajevanja po delu.

ve je imela zadruga v štirih letih že 400 članov. Z gradnjo sedanje mlekarne so pričeli že v drugem letu delovanja, in leta 1907 je bila mlekarne do-gradjena. V prvem letu celotnega odkupa (1905) je zadruga zbrala 448.523 litrov mleka. Količina se je v naslednjih letih povečala za 10 do 20 %. To pomeni, da z organizacijo odkupa ni prišlo takoj do večje usmerjenosti kmetij v pridelovanje mleka, verjetno zaradi razmerja cen med pitovno živino in mlekom. Medtem ko je bilo območje odkupa pri večini mlekarskih zadrug v Sloveniji zelo majhno in je obsegalo večkrat eno samo vas, posebno pri bohinjskih sirarskih zadrugah, je območje vrhniške mlekarne obsegalo že takrat vse vasi v okolici. Vrhniška mlekarne je bila ob graditvi, pa tudi še med obema vojnama, ena največjih in je še danes z določenimi adaptacijami sposobna služiti svojemu namenu. ustanoviteljev, da so se takrat lotili gradnje mlekarne s tako širokopoteznim konceptom. Od 1907. leta pa do začetka prve svetovne vojne je v mlekarne delovala tudi mlekarska šola. To šolo so obiskovali učenci iz Kranjske, pa tudi iz drugih slovenskih dežel.

razvoj zadružništva. Novo zadružno vodstvo (od 1933 leta naprej) je imelo program, da postane zadružništvo glavna gonilna sila kmetovega napredka in da se zadruga uveljavi v vseh kmetijskih panogah na področju proizvodnje, predelave in trgovine. Člane naj bi bolj pritegovali k upravljanju in razvijali pri njih v največji meri zadružno zavest. V kratkih letih do druge svetovne vojne je zadružništvo na Vrhniki v celoti uspelo. Najprej so uspeli v mlekarne. Z nastopom odličnega sirarskega tehnologa Jožeta Stanovnika, z poostreno kontrolo kvalitete mleka in pregledom ter sanacijo hlevov se je kvaliteta sira bistveno izboljšala, prodaja pa se je odprla. V času, ko večina kmetov v Sloveniji ni mogla vnovčevati mleka, se je odkup mleka na Vrhniki večal, presegel en milijon litrov na leto in dosegel tik pred vojno leta 1940 1.336.412 litrov letnega odkupa. Mleko je bilo v teh letih glavni ali skoraj edini kmetov dohodek in pričeli so se začetki preusmerjanja kmetij v tržno proizvodnjo mleka. V tem času so tudi nekateri manjši kmetje opuščali pridelovanje žita in pridelovali več krme za krave. V ta čas seže tudi prva upora-

sluge za razvoj zadružne žage ima takratni poslovodja Suhadolnik, ki je med vojno umrl v taborišču. Razmišljalo se je o združenem zavarovanju živine, o zadružni zdravstveni službi in o zadružni klavnici, vendar je začetek vojne prekinil razvoj zadružništva.

Po osvoboditvi je bilo v zadružništvu več reorganizacij. Težišče je bilo na majhnih zadrugah splošnega tipa, ki so v svojem obdobju odigrale veliko vlogo v organizaciji proizvodnje in odkupa. Mlekarne in žaga dobijo status medzadružniških obratov. Uspehi teh zadrug bi bili vsekakor večji, če bi bile razmere v kmetijstvu v tem času bolj ugodne. Intenzivno pretakanje sredstev in kadrov iz kmetijstva v industrijo ob stagnaciji tehničnega napredka na kmetijah je zapustilo precejšnjo škodo v zadružništvu in kmetijski proizvodnji. Tudi v tem času ne moremo mimo požrtvovalnosti nekaterih članov zadrug in kolektiva. Omenili bi predvsem Kajetana Brenceta, ki se je dolga leta neumorno trudil za napredek zadrug in za dobre odnose z zadružniki.

Pomlad kmetijstva, ki je nastopila potem, ko je kmet dobil pravo mesto v naši družbi, so zadružniki dočakali združeni v eni zadrugi. Z razvijanjem samoupravnih odnosov v zadrugi in delom pospeševalne službe na preusmerjanju kmetij se je v kmečke vrste pričelo vračati zaupanje v zadrugo. Pri skupnem upravljanju zadrug je pri vseh prodrlo spoznanje, da so interesi zadružnikov in članov kolektiva identični. Krepitev tržnih kmetij in zadružnih obratov je najboljša garancija za uspeh celotnega kmetijstva.

Za razvoj zadrug v tem zadnjem obdobju imata poleg zadružnikov in celotnega kolektiva zasluge zlasti direktor Janez Razman in vodja pospeševalne službe ing. Andrej Štular.

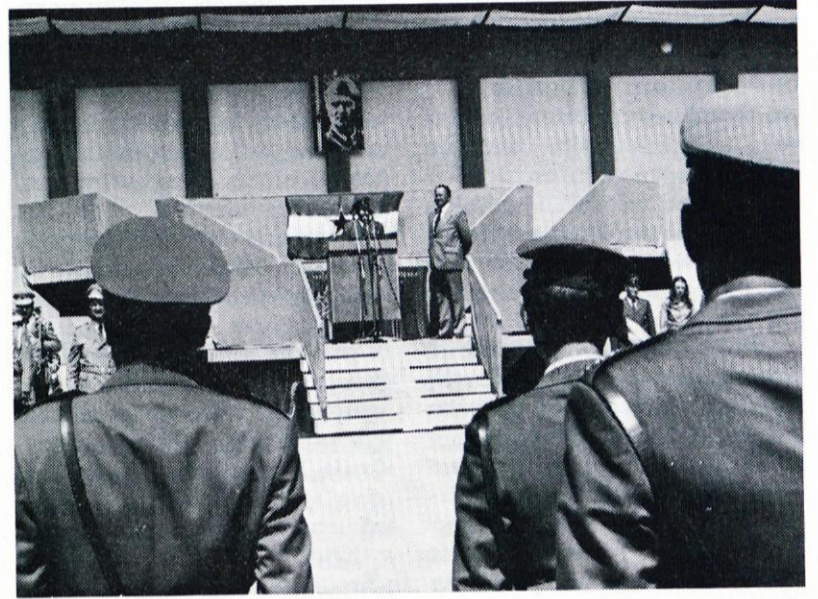
Z uvajanjem novih tehnologij v kmetijski proizvodnji in z večjo usmeritvijo v tržno proizvodnjo bo kazalo zadružništvo še bolj razvijati in iskati novih poti v sodelovanju. Na potezi je četrta generacija zadružnikov. Od nas vseh, zadružnikov in članov kolektiva je odvisno, kako bodo pri svojem delu, ki ni lahko, uspešni.

ba močnih krmil za krave, in sicer predvsem pšeničnih otrobov, oljnih pogač in domačega žita.

Zadruga pa je segla tudi na druga področja. Že leta 1931 se ustanovi živinorejska selekcijska zadruga. V letu 1934 prične ta zadruga z redno molzno kontrolo kot osnovnim selekcijskim ukrepom. Uvajati se prične govedo rjave pasme, ki je v tem času bilo naše najbolj mlečno govedo. Organizira se kontrola proizvodnosti tudi za svetlosasto govedo v barjanskih vaseh, ki so ostale pri tej pasmi. Zadruga skrbi tudi za nabavo plemenjakov in to pri najboljših rejcih v Sloveniji. Kvaliteta črede se je hitro izboljševala in še danes se pozna vpliv tega selekcijskega dela.

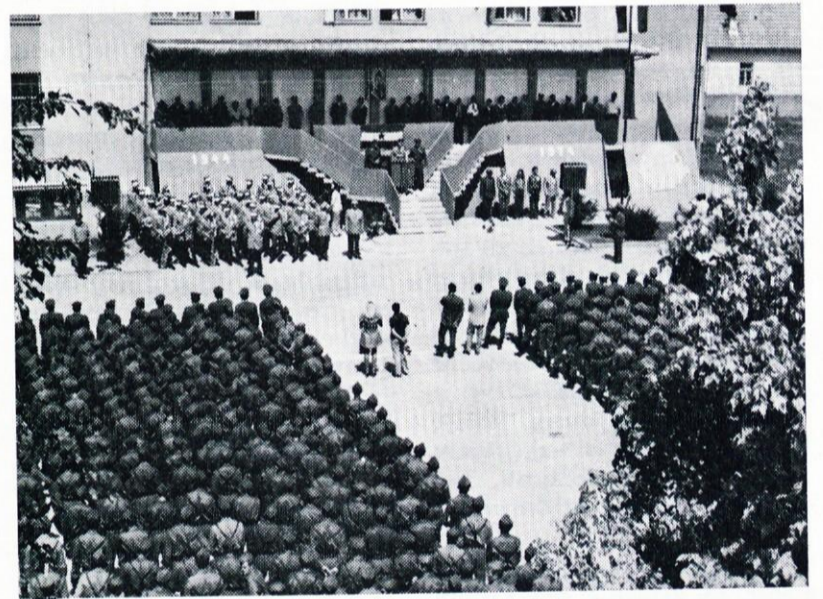
Velik uspeh zadružništva je ustanovitev zadružne žage. Zaradi obračunavanja cene lesa po zadružnih načelih ter solidnega poslovanja so se včlanili v to zadrugo skoraj vsi okoliški kmetje, pa tudi številni kmetje iz daljne okolice. Tik pred drugo svetovno vojno je že kazalo, da bodo ostale privatne žage brez lesa iz domačih kmečkih gozdov. Precejšnje za-

Proslava 30-letnice I. tankovske brigade na Vrhniki

Vrhniška občina je bila 14. julija organizator proslave 30-letnice I. Tankovske brigade ter zbora borcev Dolomitskega in Tankovskega odreda NOV in POS.

Prisrčno srečanje borcev I. tankovske brigade ter Dolomitskega in Tankovskega odreda se je pričelo že ob 10. uri pred Domom JNA s pregledom postrojenih enot in govori političnih in vojaških osebnosti in se je preko kulturnega sporeda in skupnega kosila zavleklo v pozno popoldne.

To je bilo po 30 letih prvo srečanje nekdanjih borcev, razkropljenih danes od Jesenic pa tja do južnih dalmatinskih mest. Priče smo bili res prisrčnemu tovariškemu srečanju, pozdravljanju s stisnjeno pestjo, objemanju, poljubljanju.

Hitro je minilo prijetno poletno popoldne v obujanju spominov na tiste dni pred 30 leti in pa ob spominih na vse tiste, ki se srečanja niso mogli udeležiti; darovali pa so svoje življenje za naš danes in še boljši jutri.

Zbor občanov krajevne skupnosti Log bo v petek, 11. oktobra ob 19.30 v prostorih krajevne skupnosti

Po prvi svetovni vojni je z izgubo Trsta izgubila mlekarne svoje tržišče za konzumno mleko. Leta 1922 so pričeli z redno izdelavo ementalskega sira in masla. Po začetnih težavah se mlekarne z kvalitativnimi izdelki uveljavila ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugod v državi. Po letu 1927 pa je ponudba sira znatno presešla povpraševanje, cene siru so padle, sir je zaostajal v kletah in pričele so se težave s kvaliteto. Splošna gospodarska kriza je ta položaj še zaostriala.

Tudi v tem kritičnem času so se zadružniki znašli. Prišlo je do sprememb v vodstvu zadrug. Novo vodstvo se je formiralo iz vrst naprednih mlajših kmečkih gospodarjev, različnega političnega prepričanja, ki so zadružni interes postavili izven strankarskih razprtij. V tem času je bil to edinstven primer v Sloveniji in kaže veliko razgledanost mlade generacije zadružnikov, ki so znali presoditi, kako razcepljenost škoduje zadružništvu in kmečkim ljudem. Na čelu tega pokreta je bil Franc Furlan iz Verda, ki ima velike zasluge za

Predstavljamo vam organizacije združenega dela

Delovna organizacija SAVA

Naša sodelavka, novinarka Tanja HROVATIN se je v Savi pogovarjala z izmenovodjo Pavlom RANČEVOM, obratovodjo Božom CVETKOVIČEM in tajnikom sindikalne organizacije Lojzetom VESEDIČEM.

Vrhniški obrat kranjske Save — s pravilnim nazivom »Obrat ročne konfekcije III« — je nastal že pred 14 leti, ko je bilo na Vrhniki na razpolago veliko ženske delovne sile. Danes šteje kolektiv 81 članov, od katerih je več kot 2/3 žensk, saj je le 15 zaposlenih moških.

Sama proizvodnja je v vrhniškem obratu dokaj zastarela, saj se že od ustanovitve v modernizacijo proizvodnje ni vlagalo denarnih sredstev. Izjema je le lanskoletna manjša investicija za samo orodje, za katero nam pa že samo ime obrata — (Ročna konfekcija) pove, da ni sestavljeno iz kompliciranih proizvodnih strojev, ampak so to v glavnem le škarje za krojenje ustreznega gumiranega blaga, ki ga nato lepijo v končne izdelke.

Glavni izdelki vrhniške Save so namreč ležalne blazine; za eno porabijo približno 6—7 m² blaga, izdelava posamezne pa traja od 20—30 minut. Izdelana blazina bi v tovarni stala približno 200 ND, vendar pa vemo, da je na tržišču še za nekaj starih tisočakov dražja.

Prostori, v katerih je obrat, so zastareli in za modernizacijo tudi premajhni. Z uvajanjem modernjših strojev bi se produktivnost takoj povečala za približno 4x, ob tem pa bi takoj nastal problem odvečne delovne sile.

Pred kakšnimi dvema leti je bila proizvodnja v tem obratu še na meji rentabilnosti. Ležalna blazina je stala takrat približno 11 starih tisočakov. Medtem pa, ko so dobili dovoljenje za zvišanje cen svojim izdelkom, se je podražilo tudi tekstilno blago (tekači m širine 1,40 m stane 25,50 ND). Letno pa porabijo približno milijon m² blaga), in tako zopet poslujejo po starem. Tako zaradi visokih stroškov za nakup materiala znaša vloženo delo le 15 do 18 ND pri izdelavi posamezne blazine. S tem le minimalno krijejo obratno-proizvodno režijo, nikakor pa ne upravno-prodajnih stroškov.

Letno izdelajo v obratu povprečno 70 tisoč ležalnih in približno 20 tisoč potovalnih blazin. Veliko težav — poleg tistih z nakupom dragega tekstilnega blaga — jim na domačem trgu povzroča tudi uvoz iz vzhodnoevropskih držav (ta znaša nad 50 tisoč blazin letno), saj te postajajo zaradi nižjih cen vsako leto močnejši konkurent.

Poleg vrhniškega obrata Ročne konfekcije sta tudi v Kranju obstajala dva sorodna, z istim načinom proizvodnje in istimi izdelki, oba pa namestavajo v kratkem ukiniti. Tako

vse kaže, da se bo proizvodnja na Vrhniki s tem še povečala. V osnutku programa imajo predvideno, da bi vrhniški obrat približno ob pričetku novega leta postal samostojna temeljna organizacija.

Vprašanje osebnih dohodkov je v vsaki delovni organizaciji med najpomembnejšimi. Vendar pa s tem v vrhniški Savi nimajo problemov, saj so mi zatrjevali, da ob razdeljevanju mesečnih dohodkov — ki znašajo v povprečju okrog 240 starih tisočakov — ni problemov in pripomb in da so delavci zadovoljni.

Material oziroma polizdelke dobivajo redno dvakrat tedensko iz Krajna, obenem pa tudi odvažajo že zapakirane končno izdelane in preizkušene blazine v Kranj, kjer jih uskladiščijo oziroma pošljejo v prodajo.

V obratu delajo v treh izmenah, ženska delovna sila pa že nekaj časa le v dveh. V delavskem svetu v Kranju imajo dva svoja predstavnika: mladina, sindikat in zveza komunistov pa imajo v vrhniškem obratu svoje organizacije. Vsi so mi tudi zatrjevali, da kanalji komuniciranja z matično delovno organizacijo v redu potekajo, da se sploh ne počutijo oddvojeni od kranjske Save, saj so prav tako o vsem pravočasno obveščeni in odločajo prav tako kot 3500 zaposlenih v Kranju. Edina razlika med njimi je le v tem, da jih loči 50 km razdalje.

Seveda v delovni organizaciji niso brez problemov, saj v glavnem zaposlujejo žensko delovno silo. Delavke celih 8 ur delajo stoje, zato so vsem preskrbeli ortopedske čevlje; vsako leto pa imajo tudi sistematične preventivne zdravniške preglede. Zelo pa se delav-

ke, prav tako pa tudi vodstveno osebje, pritožujejo na račun družbene prehrane. Tople obroke jim dostavlja Mlečna restavracija in kakor so mi vse zatrjevale, so ti pod kritiko. (Pritožbe so bile še toliko bolj aktualne, kajti moj obisk v delovni organizaciji je bil tik po dopoldanski malici). Hrana, pravijo, je enolična, brez sprememb, niti ne upoštevajo letnih časov in temu primernejših oblik obrokov. Dejali so mi, da bi tu morala posredovati tudi občinska skupščina.

Poleg prehrane pa se delavke pritožujejo tudi zaradi ceste, ki vodi do obrata oziroma mimo njega, saj se na njej ne opravlja niti najnujnejša vzdrževalna dela, kaj šele, da bi bila razsvetljena. Cesta je namreč zelo prašna in še bolj luknjasta. (O tem sem se prepričala tudi sama, saj sem šla do obrata peš!) Tako so delavke, ki se vozijo tudi ponoči na delo ali z dela s kolesi, stalno izpostavljene nevarnosti, da padejo. Pri vodilnih sem tudi izvedela, da bi bila Sava na vsak način pripravljena sofinancirati asfaltiranje te ceste do svojega obrata.

Kljub temu, da zaposlujejo pretežno žensko delovno silo, pa so mi povedali, da je problem otroškega varstva pri njih skoraj rešen, saj je veliko otrok mladih delavk že v varstvu v vrhniškem otroškem vrtcu. Prav tako tudi nimajo perečih stanovanjskih problemov. Med zaposlenimi so le trije ali štirje potrebni novega ali večjega stanovanja. Letos je obrat že dobil eno stanovanje s pomočjo solidarnostnega sklada (vanj se seli pet članska družina), drugo leto pa bo delovna organizacija sama kupila dvosobno stanovanje.

Stari Maln

V prejšnji številki smo objavili prispevek, v katerem je bilo navedeno, da bodo skrb za Stari Maln prevzeli vrhniški taborniki in ga ponovno uredili v prijetno izletniško točko blizu Vrhnike, ter ga tako rešili propadanja.

Med tem časom pa je Stari Maln doživel ponovno razdejanje. Skupina razposajencev si je pod njegovo streho — ki je namenjena za manjši bife ali pa za zatočišče v nevihti — uprizorila pravi razdiralni banket. Zakurili so si kar z letvami, ki so bile pripravljene za adaptacijo strehe. Prizanesli pa niso niti notranji opremi, saj so kosi pohištva ležali razmetani okoli koč, nekaj pa jih je celo plavalo v bazenu. Svojo razposajenost pa so razdiralci podkrepili še z nepčenimi čevapčiči, ki so jih razmazali na zunanjo steno koč.

Po tem ponovnem razdiralnem dejanju se zopet sprašujemo, ali bo delo Turističnega društva in tabornikov na Vrhniki res zaman? Ali so med nami res še vedno takšni, ki živijo brez odnosa — oziroma z barbarskim odnosom — do skupne lastnine? Saj vendar s takšnim postopanjem uničujejo tudi nekaj svojega; nekaj, kar daje narava vsem — to je njeno lepoto.

T. H.

Brez besed

Podlipski odseljenci so se že petič zbrali

V soboto 3. avgusta so se podlipski in smreški izseljenci že petič zbrali na svoji tradicionalni prireditvi. Prireditve so skupno organizirali Klub podlipskih izseljencev, gostilna Jurca v Podlipi in Krajevni skupnosti Podlipa. Odseljencem v bližnje in daljne kraje so poslali okoli 240 vabil, kar jasno dokazuje, koliko ljudi iz Podlipse je moralo s trebuhom za kruhom v širni svet.

Že pred leti so se podlipski odseljenci domenili, da se bodo zbrali vsako leto prvo soboto v avgustu v spomin na 2. avgust 1942., dan, ko je okupator požgal vas Podlipa.

Letošnje srečanje je bilo vsekar največje in najbolje pripravljeno doslej. Prostrano dvorišče gostilne Jurca je bilo skoraj premajhno za vse goste in ostale, ki so se udeležili prireditve.

Vitki mlaji in transparenti so pričarali praznično vzdušje. Dekleta in žene so gostom pri-

pele slovenske nageljne, pozdravil pa jih je tajnik vaše skupnosti tov. Brencce Kajetan, pesnica Marija Jelen-Brenčič pa jim je recitirala svojo pesem o rodni dolini.

Za veselo razpoloženje in za ples so neutrudno skrbeli veseli muzikanti ansambla bratov Trček iz Smrečja, ki je z narodnimi in zabavnimi vižami zadovoljil stare in mlade. Vmes je mlada deklica recitirala pesem o domači dolini. Tudi humorja ni manjkalo. Vsa čast gre gostilni Jurca, ki je za nizko ceno poskrbela za dobro jedačo in pijačo, tako da so bili res vsi zadovoljni.

Vsekakor je omenjenja prireditve edinstvena v Sloveniji. Imamo izseljenski piknik v Škofji Loki, ki pa je vseslovenskega značaja in namenjen le tistim, ki so zapustili domovino in žive torej v inozemstvu. Prireditve v Podlipi pa je bila zamišljena tako, da se na njej vsako leto zbero vsi, ki ne živijo več v rojstni vasi, pa četudi so

Razpis

Svet Krajevne skupnosti Borovnica na osnovi čl. 73 statuta p o n o v n o razpisuje delovno mesto

t a j n i k a Krajevne skupnosti Borovnica

Zainteresirani kandidati morajo izpolnjevati tele pogoje:

1. da imajo srednješolsko izobrazbo (upravno-pravne ali ekonomske smeri) in nekaj prakse na podobnih delovnih mestih;
2. da imajo dokončano administrativno šolo (vsaj dveletno) in nekaj prakse.

Kot posebni pogoj se zahteva, da je kandidat družbeno-politično razgledan in neoporečen.

Osební dohodki po samoupravnem spdradzumu.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pismene vloge s kratkim življenjepisom sprejema kadrovska komisija Krajevne skupnosti Borovnica, št. 1 61 353 Borovnica.

odšli le na Vrhniko in ne le za tiste, ki so v inozemstvu. Prireditev naj ohrani vezi med vsemi, ki jim je tekla zibel v prelepi podliski dolini, naj ohranja stik med njimi in domačo vasjo, da bo ta vedno živ in svež.

Prireditev dobiva vse večji obseg in je letos že prerasla nekako prvotno zamišljeni okvir, kar pa ji je vsekakor v korist. Le želimo lahko, da bi bilo tudi vnaprej tako in bi prireditev tako prerasla v večličastno manifestacijo ljubezni do rodne domače vasi, ljubezni do slovenske zemlje in svojega

naroda! Obenem pa bi obujala spomine na slavne in težke dni, ki jih je doživela rodna vas in vsa slovenska domovina.

Organizatorji so sklenili, da se bodo v bodoče še bolj potrudili, tako da bo vsem gostom in drugim, ki bodo prihodnje leto prihiteli na ta dan v Podlipo, vsaj tako lepo, če ne še lepše, kot jim je bilo letos.

Zato vsem rojakom in ostalim, ki se bodo odzvali povabilu: Na svidenje prvo soboto v avgustu prihodnje leto v Podlipi!

Ivan Malavašič

nekaterih krajevnih skupnostih oziroma delovnih organizacijah.

Ker smo tik pred 9. kongresom Zveze socialistične mladine Slovenije, se vsa aktivnost mladine odraža v pripravah na kongres. Tako smo sklenili, da bomo program dela OK ZMS Vrhnika sprejeli na 5. seji OK ZMS, ki bo takoj po kongresu. Do tedaj pa naj bi potekalo delo na temeljitih pripravah na kongres in vodenju javne razprave o dokumentih za kongres. Ker smo ravno pri tem delu v zaostanku, bo potrebno čimprej izvesti razprave v aktivih, kjer jih še ni bilo, ali pa so bile slabo organizirane. Konferenca je tudi soglasno sprejela pripombe na dokumente (statut ZSMJ, statut ZSMS in resolucija), ki so bile do sedaj v aktivih podane. Pripombe smo pisмено posredovali tudi RK ZMS, prenesli pa so jih ustno tudi udeleženci MPPŠ (mladinska poletna politična šola od 25. do 27. 8. v Vikračah).

Verifikacijska komisija je ugotovila, da je konferenca sklepčna, tako smo prešli na volitve delegatov za 9. kongres ZSMS, ki bo od 3. do 5. oktobra v Moravskih Toplicah pri Murški Soboti. Po predhodnem sklepu seje predsedstva OK ZMS naj bi delegate evidentirale najbolj aktivne sredine iz KS, delovnih org. in specializiranih organizacij in sicer MA Verd, AMD Donit in MO PD Vrhnika. Ti aktivni so evidentirali naslednje kandidate: AMD Donit — Susman Brane, MO PD — Malneršič Jože in MA Verd — Susman Jakob. Konferenca je evidentirane kandidate vsakega posebej soglasno izvolila...

Ob koncu smo še sklenili, da bo treba načrtneje vzgajati kadre za OK ZMS, saj le-teh primanjkuje, kar zelo otežkoča delo OK ZMS. Aktivni morajo do konca septembra evidentirati nove, oziroma potrditi stare delegate za OK ZMS Vrhnika, kajti z devetim kongresom ZSMS bodo poenoteni mandati za vse organizacije od aktivov do RK ZMS.

Susman Jakob

Občni zbor občinskega sindikalnega sveta

10. junija je bil v Domu JLA občni zbor občinskega sindikalnega sveta Vrhnika. Delegate za občni zbor so izvolile osnovne organizacije Sindikata po principu, da so vse OO Sindikata, ki štejejo manj kot 100 članov, izvolile po enega delegata, tiste, ki štejejo več kot 100 članov, pa na vsakih naslednjih 100 članov še po enega delegata. Tako je bilo po tem principu na občni zbor izvoljenih 38 delegatov. Na občni zbor so bili vabljeni tudi člani prejšnjega sveta, delegati novega občinskega sveta, predsedniki OO sindikata in gostje.

Objavljamo kratek povzetek iz predsednikovega poročila: »Zadnji občni zbor občinskega sindikalnega sveta je bil februarja 1970 leta; istega dne je zasedal tudi novo izvoljeni plenum, ki je izbral novo trinajstčlansko predsedstvo, predsedoval mu je tov. Sivka. Predsedstvo je takoj ob nastopu mandata sprejelo sledeče sklepe:

- občinski sindikalni svet mora intenzivno delovati pri urejanju interne zakonodaje v zvezi s XV. amandmajem;
- počitniški dom na Belem Križu se mora razširiti; letovanja v njem pa se morajo posluževati predvsem delavci;
- ena izmed glavnih nalog OBSS je izobraževanje članstva, predvsem pri tečajih, ki jih nudi delavska univerza;
- ne sme se dovoliti, da se delovni teden podaljša na 48 ur razen v res izjemnih primerih;
- v sindikat je treba nujno privabiti delavce, zaposlene v privatnem sektorju;
- OBSS se mora zavzeti za aktivnejše delo osnovnih sindikalnih organizacij v naših delovnih organizacijah, pri tem pa mora zlasti poudariti
- kadrovske jačanje OSO
- razširiti sodelovanje z OSO in zadolžiti člane občinskih forumov za delo v OSO

Delovanje naše občinske organizacije se lahko razdeli na dve obdobji: od leta 1970 do konca leta 1972 in drugo obdobje od leta 1973 dalje. V prvem obdobju smo se ravnali predvsem po zgoraj navedenih sklepih; ukvarjali smo se z organizacijo počitniškega doma na Belem Križu, organizirali izobraževanje članstva pri Delavski univerzi Boris Kidrič in osnovali osnovno organizacijo sindikata delavcev v privatnem sektorju. V letu 1970 smo v občini izvedli nekaj integracijskih procesov, ki so bili bolj ali manj uspešni. Najuspešnej-

ša je bila integracija Gostinskega podjetja s Slavnikom, Donit je ob združitvi s Tesnilko izgubil vse pravice. Trgovsko podjetje pa je brez uspeha iskalo partnerja za združitve.

Na podlagi sklepa o jačanju kadrov v OSO in razširitev sodelovanja z OSO smo konec leta 1970 sklicali sestanek predsednikov OSO in sklenili, da bo to naša stalna oblika dela in sodelovanja z OSO.

Na tem sestanku smo si postavili plan dela za leto 1971 in se dogovarjali predvsem o potrebi jačanja samoupravnih odnosov v delovnih organizacijah; nakazali smo tudi potrebo, da se morajo sindikalne organizacije bolj ukvarjati s samoupravnimi odnosi in manj z rekreacijo, ki ni glavni namen dela sindikatov. Osnovna težnja nas vseh je tudi bila, da se bolj povežemo z ostalimi družbeno političnimi organizacijami — SZDL, ZK. —

Na razširjeni seji predsedstva junija 1971 je bilo ugotovljeno, da so osnovne organizacije še vedno preveč pasivne in da ne izpolnjujejo nalog, ki so bile določene v sklepih o jačanju samoupravnih odnosov v delovnih organizacijah. Zato je tudi bil organiziran sestanek s predsedniki OO, na katerem smo se pogovarjali predvsem o tem vprašanju. Po tej akciji se je naše sodelovanje z OO bistveno izboljšalo, saj smo do konca t.l. reševali skupno vrsto problemov o osebnih dohodkih, o družbenem dogovoru o usmerjanju in delitvi dohodka in OD, o ustavnih spremembah s poudarkom na XXII. in XXIII. amandmaju, o programu otroškega varstva v obdobju 1971 do 1980, o predlogih za stanovanjsko politiko v občini itd.

V drugem obdobju pa moramo zlasti poudariti pospešeno delo za utrditev samoupravljaljskih pravic, kakor so omogočili sprejeti amandmaji in priprave na novo ustavo. Preveč bi bilo naštevati vse akcije in podrobno obravnavati našo dejavnost od takrat pa do danes, t. j. do sprejema nove ustave in letošnjih volitev za delegate v novo občinsko skupščino. Glavne akcije so bile:

- priprava na izvedbo referendumu za samoprispevek za šolske objekte,
- akcija za izbiro in evidentiranje možnih delegatov za občinsko skupščino in druge javne volilne funkcije,
- priprava in organizacija volitev,
- sprejemanje nove ustave,

V svoji mandatni dobi je predsedstvo sveta s finančnimi sredstvi pomagalo pri organiziranju letovanj na Belem Križu, za razna športna tekmovalja in udeleževanja ter (nadaljevanje na str. 6)

SVET DELOVNE SKUPNOSTI UPRAVNEGA ORGANA SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

objavlja

prosta delovna mesta:

1. analitik — planer
2. šef odseka za zdravstvo in socialno varstvo
3. davčni knjigovodja
4. geometer

Za objavljena delovna mesta se zahteva:

pod 1.: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne, upravne, tehnične ali druge ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj

pod 2.: višja šola za socialne delavce ali višja strokovna izobrazba pravne, upravne smeri in vsaj dve leti delovnih izkušenj

pod 3.: srednja ekonomska šola in dve leti delovnih izkušenj v davčni ali finančni stroki

pod 4.: srednja strokovna izobrazba — geometer in 2 leti delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema upravni organ Skupščine občine Vrhnika 15 dni po dnevu objave.

4. seja občinske konference ZMS

V soboto, 24. 8. 1974 je bila ob 10. uri v prostorih Komunalnega zavoda za socialno varovanje 4. seja OK ZMS Vrhnika. Poleg delegatov iz aktivov v KS, OZD in specializiranih organizacij se je od gostov seje udeležil tov. Fortuna kot predstavnik OO ZZB NOV in OSS.

Po otvoritvi in izvolitvi organov konference (volilna, verifikacijska komisija in komisija za sklepe) je sledilo poročilo o delu OK ZMS Vrhnika v novem mandatu oz. za obdobje med 3. in 4. sejo OK. Poročilo o delu OK je podal predsednik tov. Beurman. Sledilo je poročilo konference MAKŠ (Susman) in poročilo konference mladih delavcev (Jerina).

Po poročilih o delu konference se je razvila razprava, ki se je udeležilo več dis-

kutatnov. Razprava se je nanašala predvsem na predkongresno aktivnost oziroma na določene negativne pojave v

Zahvala

Ob izgubi dragih staršev GABROVŠEK JERNEJA IN MARJANE se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znanecem, ki so jih spremljali na njihovi zadnji poti in jim darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo sosedom iz Kopalniške ulice.

Zalujoči hčerki Manca in Francka in sinova Janez in Slavko z družinami.

(nadaljevanje s str. 5)

obdaritev otrok ob Novem letu.

Vloga sindikata mora biti tudi v bodoče bolj izrazita pri prečevanju vseh nesamoupravnih ukrepov in pri administrativnem poseganju v pravice delovnih ljudi na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov. Prav tako pa je sindikat tudi že pričel z akcijo s takoimenovano republiško sindikalno listo. Pripravlja pa se še zvezna sindikalna lista, ki naj bi uskladila razlike med republikami, pripravlja pa se tudi regionalni sporazumi, ki naj bi uskladili osebne dohodke med panogami in občinami.

Tov. Fortuna Franc je takoj za tem podal informacijo o novi organiziranosti sindikatov v občini, saj so potrebni odločilnejši posegi v samo organizacijo sindikatov, če hočemo uresničiti cilje, ki si jih sindikati zastavljajo na podlagi svojega programa in na osnovi prizadevanj ZK. Nova organiziranost sindikatov temelji tudi na sklepih 4. konference Zveze sindikatov Slovenije, sklepih 11. plenarne seje republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in na skupnem sporočilu republiške konference ZMS in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Pri tem so bila upoštevana sledeča načela:

- da ima ena temeljna organizacija združenega dela praviloma tudi najmanj eno OO sindikata;
- v vsaki temeljni organizaciji združenega dela, ki ima več kot 300 članov, je potrebno ustanoviti dve ali več OO sindikatov;
- v vsaki temeljni organizaciji združenega dela, ki ima več OO sindikatov, je potrebno ustanoviti konferenco OO;
- v vsaki združeni delovni organizaciji je tudi potrebno ustanoviti konferenco OO sindikatov.

Glede na število članstva in glede na število osnovnih organizacij sindikata smo se v naši občini dogovorili za naslednjo občinsko strukturo sindikatov:

1. Občinsko organizacijo sindikata delavcev kemične industrije tvori skupni sestanek IO OO sindikata Donit Borovnica (161 članov) in Sava Kranj — obrat Vrhnik (83 članov).
2. Občinsko organizacijo sindikata delavcev lesno-predelovalne industrije in gozdarstva tvori skupni sestanek konference sindikata OO sindikata Združenega podjetja LIKO Vrhnik (767 članov) in IO OO sindikata Gozdno gospodarstvo Vrhnik (49 članov).
3. Občinsko organizacijo sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije tvori skupni sestanek IO OO sindikata IUUV — TOZD usnjarna Vrhnik (1115 članov) in IO OO sindikata IUUV — delovna skupnost skupnih strokovnih služb (ni podatkov)

4. Občinsko organizacijo sindikata delavcev trgovine tvori IO OO sindikata »Mercator« Vrhnik (117 članov).

5. Občinsko organizacijo sindikata delavcev gostinstva in turizma tvori IO OO Hotel »Mantova« Vrhnik (44 članov).

6. Občinsko organizacijo sindikata delavcev obrti tvori skupni sestanek IO OO sindikata Kovinarska Vrhnik (173 članov), tovarna atenskih naprav Vrhnik center Vrhnik (22 članov), Obrtnik Borovnica (26 članov) in OO sindikata delavcev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih, (31 članov).

7. Občinsko organizacijo sindikata delavcev stanovanjske in komunalne dejavnosti tvori IO OO sindikata komunalno stanovanjsko podjetje Vrhnik (92 članov).

8. Občinsko organizacijo sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja tvori občinska sindikalna konferenca delavcev vzgoje in izobraževanja (152 članov).

9. Občinsko organizacijo sindikata delavcev zdravstva in socialnega varstva tvori skupni sestanek IO OO sindikata Zdravstveni dom Vrhnik (58 članov) in Dom počitka Vrhnik (9 članov).

10. Občinsko organizacijo sindikata delavcev uprave, pravosodja in družbenopolitičnih dejavnosti tvori skupni sestanek IO OO sindikata uprave Občinske skupščine Vrhnik (56 članov) in Vojne pošte Vrhnik (20 članov).

11. Občinsko organizacijo sindikata delavcev bank, SDK in zavarovanja tvori IO OO sindikata SDK Vrhnik (14. članov).

12. Občinsko organizacijo sindikata delavcev prometa in zvez tvori IO OO sindikata TOZD PTT Vrhnik (22 članov).

13. Občinsko organizacijo sindikata gradbenih delavcev tvori skupni sestanek IO OO sindikata IUUV — TOZD gradbeništvo Vrhnik (227 članov) in IUUV — TOZD opekarna Vrhnik (52 članov).

14. Občinsko organizacijo sindikata delavcev kmetijsko, živilske in tobačne industrije tvori skupni sestanek IO OO sindikata Kmetijska zadruga Vrhnik (65 članov), Žito Vrhnik (37 članov) in Droga Vrhnik (38 članov).

Dokumenti o novi organiziranosti sindikatov tudi navajajo, da se morajo znotraj OO sindikata in konferenc ustanoviti aktivni mladih delavcev povsod tam, kjer so vsaj trije delavci mlajši od 27 let. Ustanovitev teh aktivov je skupna naloga sindikata in Zveze mladine. V nekaterih OO sindikata kot so: Droga Vrhnik, Sava Kranj — obrat Vrhnik,

šola Ivana Cankarja Vrhnik, šola Janeza Mraka Vrhnik in še nekaterih drugih manjših OO sindikatov pa so ugotovili, da za ustanovitev aktivov mladih delavcev nimajo pogojev. V IUUV in LIKO Vrhnik pa so že pričeli z ustanavljanjem aktivov.

Po poročilu nadzornega odbora občinskega sindikalnega sveta za mandatno dobo 1970 do 1974, ki ga je prebrala članica nadzornega odbora tov. Istenič Cvetka, je delovni predsednik odprl razpravo o vseh podanih poročilih.

Po končanem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta Vrhnik je bila takoj 1. seja novega občinskega sindikalnega sveta na kateri je bil za predsednika občinskega sindikalnega sveta izvoljen tov. Jeršinovec Otmar, za podpredsednika pa tov. Drašler Franc. Novo predsedstvo pa sestavljajo:

Jeršinovec Otmar, IUUV

Drašler Franc, LIKO Borovnica

Butko Tomo IUUV

Žakelj Janez, LIKO Verd

Smrtnik Marija, PTT Vrhnik

Sivka Alojz, LIKO — skupne službe

Petrovič Ivan, DONIT Borovnica

Korče Franc, Gozdno gospodarstvo Vrhnik

Berginc Jana, Osnovna šola Borovnica

Godnjavec Zdravko, PLM Vrhnik

Žnidaršič Marko, Mercator Vrhnik

Tov. Fortuna Franc — tehnični sekretar občinskega sindikalnega sveta, je bil imenovan za sekretarja občinskega sindikalnega sveta Vrhnik.

Občinski sindikalni svet je tudi pooblastil predsedstvo, da takoj sestavi komisijo za družbeno samoupravljalne, rekreacijske in splošno ljudsko obrambo.

TANJA HROVATIN

Glasbeni praznik na Vrhnikih

Kragulj pripoveduje

V naši »nadaljevanki« o Kraguljevih partizanskih spominih objavljamo tokrat nekaj šaljivih zgodb (dogodivščin).

Krt o vezalkah

S Krtom sva bila na sestanku pri Kuclarjevih na Drenovem griču. V nabito polni delavnici je Krt govoril navzočim, jaz pa sem zunaj stražil. Po sestanku so naju domačini lepo postregli. Nazaj grede proti

ki je veljal staršem nastopajočih, gostom in vsem sodelavcem, se je odvijal skrbno in tehtno pripravljen program. Nastopila sta dva otroška zbor iz Šole Ivana Cankarja in vrsta nadarjenih instrumentalistov iz Glasbene šole. Zdi se nam, da je vodstvo glasbene šole v rokah dobrih pedagogov z ravnateljem Rotarjem Jožetom na čelu. Da je mladi naraščaj pokazal v tehničnem in interpretacijskem smislu zavidljiv razvoj, gre seveda zahvala pedagogom in nadarjenosti te mladine.

Dvorano v Šoli Ivana Cankarja so starši in gostje napolnili do zadnjega kotička. Koncertu sta prisostvovala tudi dirigenta Ljubljanske Opere Rado Simoniti in Lovrenc Arnič,

in tudi sodelujejo. Rezultat takega sodelovanja se izpričuje na celjskem mladinskem festivalu. Pot, ki so jo ubrali pedagogi Glasbene šole in šole Ivana Cankarja na Vrhnikih, je pravilna.

Zaslugo, da je ta glasbena produkcija tako uspela, imajo pedagogi Aleksič Marta, direktorica šole Ivana Cankarja, Rotar Jože, direktor Glasbene šole in glasbena pedagoga Drašler Julči ter Tone Jurjevič.

Po toplem uvodnem pozdravu ravnateljice Aleksič Marte,

ki je blagohotno priskočil na pomoč s spremljavo mladih učencev Glasbene šole.

Obema šolama iskreno čestitamo z željo, da bi tako sodelovanje postalo trajno.

Nastop in zgledno delo obeh šol je lahko v ponos vrhniški občini. Prepričani smo, da bo občina še naprej podpirala to dejavnost in dodelila tako Glasbeni šoli kot šoli Ivana Cankarja izdatna sredstva, ki bodo omogočala, da se bo ta dejavnost v bodoče še lepše razvijala.

Rado Simoniti

Lačni kurir

Ker smo v »lagerju« mislili, da imamo garje, nam je neka terenka prinesla mast proti garjam. Tako sem sedel na štoru, z eno roko jedel kos kruha, z drugo pa sem se mazal z mastjo. Od nekod pride tedaj sestradan kurir in me brž poprosi za namazan kruh, saj je mislil, da mažem kruh. Jaz mu seveda namažem kruh in mu ga ponudim. Pojedel ga je z mažo proti garjam vred. K sreči maže nismo potrebovali, ker smo ugotovili, da smo le polni uši.

Kako na Vrhniko brez težav

S tovarišem sva dobila nalogo, da morava čimprej k Matu Kordiču na staro postajo. Sediva v lagerju in se meniva: »Če greva za Hruševco, nama bo slaba predla, saj je tam veliko zased, mimo mesarjevega mlina bova na istem...« Tedaj predlaga tovariš: »Obleciva se v ženski, pa kar mimo kasarne pri stari postaji.« »Veš kaj«, mu odvrnem, »jaz bom šel v svoji obleki in s puško.« Imel sem italijansko obleko. Tovarišu potem predlagam, da bi šel jaz naprej in on, oblečen v žensko, kakšnih petdeset metrov za mano. Dogovorjeno. Počakava, da se spusti mrak in kreneva. Ko pridem do stražarja, me le-ta lepo pozdravi z roko in puško, kakor se spodobi. Opazil sem tudi, da je pri stražarnici še ena postava, ki se kmalu zatem približa preoblečenemu tovarišu in gre skupaj z njim za mano. Ko sva se s tovarišem kasneje dobila, mi je priznal, da se je komaj rešil italijanskega oficirja, ki mu je kar vneto in nežno dvoril.

Na dva deci v gostilno

Kot spremljevalec sekretarja okrožja sem bil na Ferjanki nad Logom pri Brezovici. Na Ferjanki je takrat logorovala ena od čet II. bataljona. Sekretar je imel sestanek z vodilnimi. Jaz pa sem zvedel od tovarišev partizanov, da točijo v gostilni Verbič na Logu dobro črnino. Na skrivaj sem se potegnil iz čete in prav kmalu sedel za mizo s kozarcem črnine v rokah. Gostilna je bila polna Ložanov. Menda je bila nedelja. Pri eni od sosednjih miz je sedelo nekaj italijanskih vojakov. Ravno z največjim užitek pijem, ko pride eden izmed njih k meni in mi reče: »Voi partizano. Via, via. No tuti soldati boni.« Jaz pa mu brž rečem: »Pol litra ga bom

še, potem pojdem. Jaz ga nimam vsak dan kot ti.« Za to dejanje sem bil kasneje malo okregan.

Po neuspeli akciji

Leta 1942. Po neuspeli akciji na eno od postojank blizu Vrhnike vpraša sekretar komandirja. Zakaj vendar niste zavzeli postojanke, ko pa je bilo v postojanki le nekaj belih. »Tovariš sekretar, mar ni škoda življenj, ko pa pravite, da bo že čez dva meseca konec vojne.« Tiste čase je namreč bila ta parola tako razširjena na Vrhniki in okoliških krajih, da je vse hitelo v partizane. Vskado je pač hotel sodelovati v zmagi nad okupatorji.

Akcija v Cestah

To je bil napad na italijanske kamione, ki so dovažali hrano za italijansko vojsko iz Logatca.

Ceta je bila že na položaju v Cestah, ko sva s Francem Nagodetom bila še na Podpesku — in dodeljena za napad. Ko sva prišla v četo na Cestah, sva se javila komandirju Radu Pehačku. Malavašič Tončka, Cestinarja in mene je postavil v zasedo v ovinku v občestni jarek. Kakšnih petnajst metrov stran je na tla postavil vejo in nam naročil, da smemo streljati šele, ko bo kamion pripeljal do veje. Dejal sem mu: »Tu bomo padli.« Odvrnil mi je: »Nekdo pa mora pasti za domovino!«

Bilo je okoli šestih zvečer. Zasllišimo brnenje motorjev. Kmalu zagledamo prvi kamion z dvema mitraljezoma in oficirjem v sredini. Oficir nas je opazil veliko prej, preden je kamion pripeljal do veje. Ukazal je streljati. Mi še vedno nismo smeli. Ko je bil kamion pri veji, smo sprožili. Ubil sem šoferja. Kamion pa je, ker je pač bilo v ovinku, zapeljal v jarek naravnost na moj mitraljez. Hotel sem ga izvleči, pa mi ni uspelo.

Kasneje, ko smo se po akciji dobili nad Podlipo, me je komandir vprašal: »Zakaj nisi ustavil italijanskega kamiona, saj smo bili tako dogovorjeni?« »Tovariš komandir,« sem mu odvrnil, »kako naj bi ga ustavil, če se je pa sam ustavil prav na mojem mitraljezu.«

Naš telefon
70-325

Predstavljamo vam krajevno skupnost

Sinja Gorica

Na krajevno skupnost Sinjo Gorico vsekakor nismo pozabili in tako vam v september-ski številki objavljamo kratek zapis mojega pogovora s predsednikom KS tov. Seliškarjem in njegovim namestnikom tov. Dolničarjem.

Zaradi hude vročine v prvih avgustovskih dneh in seveda zaradi dopustov smo se sestali šele zvečer v prijetnem domu tov. Dolničarja (gostilne v Sinji Gorici namreč ni), kjer nam je pogovor ob kavi še veliko lažje stekel.

Predsednik KS Sinje Gorice tov. Seliškar Franc je po poklicu trgovski poslovodja, zaposlen pri Trgovskem podjetju Volaš, kjer opravlja mesto referenta za zasebna vozila. Za predsednika KS je bil izvoljen marca letos.

Ker pa je bil moj obisk v Sinji Gorici v času dopustov in je bila tov. Podobnikova, kateri je zaupano mesto tajnika in blagajnika, odsotna, se je na-

Seliškar Franc, predsednik KS Sinja Gorica

šega pogovora udeležil tov. Maks Dolničar, upokojeni samostojni obrtnik, hkrati pa zelo vnet športni ribič in desetletni predsednik RD Vrhnika. Ob tej priliki me je prosil, naj ne pozabim napisati, kako velike probleme ima RD Vrhnika v svojem teritoriju zaradi onesnaženih voda, saj so že nekajkrat pomrli ribji zarodi. Tov. Dolničar dolži poleg drugih tudi kmete, ki v vodah perejo kmečko orodje, ki je »okuženo« s sredstvi za uničevanje plevela.

KS Sinja Gorica šteje na približno 4 km² nad 300 prebivalcev. Zaposlitvena struktura prebivalstva — in s tem seveda tudi dohodek na prebivalca — ni na visoki stopnji. V Sinji Gorici je namreč nekaj velikih kmetov, obrtnikov ni, ostalo prebivalstvo je zaposleno v vrhniški industriji ali pa se vozi na delo v Ljubljano in se ukvarja z malo zemlje.

Sinja Gorica meji na Vrhniko, Ligojno, Blatno Brezovico, Drenov Grič in ob Ljubljani na Verd. Samo naselje je razdeljeno na dve večji enoti: na Sap in na Sinjo Gorico. Prebivalstvo tako ni skoncentrirano

no v strnjenem naselju in zato tudi ni homogeno, saj ima stanovanjski predel svoje specifične probleme.

Kot vse ostale KS v naši občini se tudi sinjegoriška ukvarja s kopico nerešenih vprašanj, katere pa v veliki večini pogojuje pomanjkanje denarnih sredstev. Tako sem med našim pogovorom večkrat slišala vzdih: »Ja, ko bi imeli denar, potem bi pa lahko...« Tu so mislili na asfaltiranje ceste, ki predstavlja problem številka ena, izgradnjo prostorov za sestajanje, trgovino, gostilno in še in še.

Glavni problem v Sinji Gorici je torej neasfaltirana obvozna cesta Sinja Gorica, Blatna Brezovica, Log. Ta pa ne bi predstavljala tako velik problem, če bi služila le potrebam tamkajšnega prebivalstva (saj gre po njej le 2% vaškega prometa), ampak po tej cesti vozijo težki tovornjaki, ki niti ne upoštevajo omejitve hitrosti v naselju in dvigujejo prah, tako da morajo biti vsa okna stanovanjskih hiš v neposredni bližini zaprta.

V Sinji Gorici se veliko govori o asfaltiranju ceste oz. o možnostih, kje dobiti denarna sredstva za realizacijo. IUUV, ki je investitor gradnje nove opekarne, mimo katere gre ta cesta, je že obljubila, da bo asfaltirala to cesto do novo izgrajene opekarne. Predračun je pokazal, da bi investicija znašala približno 75 starih milijonov, katerih del bi torej krila vrhniška Industrija usnja. Tako pa naletimo na težave, kje dobiti preostala sredstva. Del stroškov bi skušali kriti s prostovoljnimi prispevki prebivalcev, vendar pa tu nastopita dva problema: del prebivalcev, ki ne živi ob tej cesti (Sap), ni tako zainteresiran za ta problem, poleg tega pa so prebivalci Sinje Gorice pred nedavnim že prispevali po 300 starih tisočakov za vodovod, ki je že dograjen. (To je priključek na vrhniški vodovod, kakšna pa je kvaliteta vode, nam je znano. Zato ni nič čudnega, da mi je eden prebivalcev Sinje Gorice povedal, da mora za napajanje živine še vedno uporabljati kapnico, ker krave vode iz vodovoda enostavno ne pijejo.)

Vsem je torej jasno, da zaradi velikega zneska pri soinvestiranju vodovoda od prebivalcev ne morejo pričakovati kritja preostalega dela investicij. Zato so v Sinji Gorici sklenili, da bodo za pomoč zaprosili vse gospodarske organizacije v občini, seveda pa zlasti tiste, ki se zaradi svojih objektov te ceste še bolj poslužujejo.

Poleg ceste pa se v Sinji Gorici javlja še vrsta drugih, manjših, toda za tamkajšnje prebivalstvo prav tako perečih problemov. Eden takšnih je

kanalizacija, saj se voda (oziroma gnojnica) iz kmečkih poslopij steka kar na cesto.

Ob novi cesti Sinja Gorica—Igrad, po kateri gre ves promet, je ostanek stare ceste, nekakšna pešpot, ki gre čez staro brv, ki jo mora sinjegoriška KS vzdrževati. Ta je že dala Komunalnemu podjetju predlog, da se to brv poruši, saj za prebivalce predstavlja nevarnost, za KS pa le stroške vzdrževanja.

Velik problem imajo v Sinji Gorici tudi z odpadki. Podjetje Snaga vozi te iz cele Vrhnike in iz vrhniške industrije in jih odlaga v bajer nekdanje Jelovške opekarne. To pa povzroča strahoten smrad, tako da morajo stanovalci tudi zaradi tega zapirati okna. Vaščani se sprašujejo, zakaj sploh še ime Sinja Gorica in ne Svinja, tako kot se je že imenovala. (Ustno izročilo namreč pravi, da so bistriški menihi tu na nekem griču v hrastovem gozdu gojili svinje in od tod tudi ime, ki pa je kasneje dobilo lepšo obliko. Vendar pa prebivalci menijo, da bi danes zaradi prahu in smradu bilo bolj primerno prvotno ime kraja.)

Veliko problemov so v Sinji Gorici že rešili. Tu mislimo na električni vod in transformator (narejen s prispevki občanov), na vodovod, za katerega so prebivalci prispevali po 300 starih tisočakov (na gospodinjstvo), na obnovitev in razširitev pokopališča s prostovolj-

Maks Dolničar

nim delom. Verjetno bi še lahko naštevala drobna dela, ki pa zahtevajo predvsem solidarnost in sodelovanje med prebivalci.

V srednjeročnem programu imajo v načrtu tudi izgradnjo trgovine (najbližja je od naselja oddaljena 2 km) in gostilne, za katero pa trdijo, da je ne pogrešajo tako kot trgovino. Še večja potreba pa je v Sinji Gorici po prostorih, v katerih bi imeli sestanke in kjer bi tudi mladina lahko pričela organizirano delovati. Tov. ing. Tone Klasinc jim je že obljubil prostor za sestanke v novo zgrajeni opekarni in ob tej priliki se mu že v naprej zahvaljujejo.

Tanja Hrovatin

Ing. Andrej Štular

Program razvoja kmetijstva v občini Vrhnika

Program razvoja kmetijstva v občini Vrhnika, ki je istočasno tudi področje Kmetijske zadruge Vrhnika, predvideva v okviru »zelenega načrta«, ki se izvaja z mednarodnim finančnim sodelovanjem in pomočjo FAO strokovnjakov v obdobju od 1971—1980 preoblikovanje — usmeritev 200 kmetij v tržne proizvodne enote.

Kmetijo smatramo, da je tržna takrat, ko ima nad 20 glav goveje živine. Smer proizvodnje je živinoreja s poudarkom na mleko. V krajih pa, ki so bolj oddaljeni od prometnih poti, je poudarek na meso

ruze je mnogo enostavnejše, odkar imamo v zadnjih treh letih silosne kombajne (MEX II).

V letu 1972 je Sklad za pospeševanje kmetijstva pri Skupščini občine Vrhnika kupil model — kalup za betoniranje monolitnih stolpnih silosov. Danes, po petih letih kmetijske pospeševalne službe lahko ugotovimo, da je zgrajenih 60 silosov za koruzno silažo in istočasno ustanovljenih 17 strojnih skupnosti za spravilo koruze za silažo.

Odlični hermetično zaprti silosi, dober kombajn izreže koruzo na 0,5 cm tako, da je vsako koruzno zrno načeto, večja uporaba umetnih gnojil in zaščitnih sredstev ter zelo povečana mehanizacija nam omogoča, da bomo naš cilj 10.000 litrov dnevnega odkupa mleka dosegli že v letu 1975—1976. Ob začetku programa 1971. leta je bilo dnevnega odkupa 5.000 litrov, sedaj ga je približno 7.500 litrov. Če ne bo kakšnih posebno negativnih premikov pri cenah, bomo ta cilj v kratkem času dosegli. Najbolj se čuti nesorazmerje med cenami reprodukcijskega materiala in tržnimi proizvodi mleka in mesa. To sorazmerje bo nujno pokriti z večjo produktivnostjo, zato moramo pri organizaciji tržnih kmetij rešiti več problemov: zemljišča, silosi in gospodarska poslopja, mehanizacija, pravilna raba umetnih gnojil, zaščitnih sredstev, krmiljenje živine itd.

Zemljišča so posebno poglavje tako z lastniškega kot tehničnega pogleda. Danes kmetije, opremljene z mehanizacijo, lahko obdelajo 15—20 ha zemljišč z lastno delovno silo. Z izidom novega zakona o kmetijskih zemljiščih je skrb nad izkoriščanjem kmetijskih zemljišč prevzela Kmetijska zemljiška skupnost. S tem zakonom je bila kot pravilno potrjena politika Kmetijske zadruge Vrhnika, ki je že prej začela sklepati s svojimi člani dolgoročne najemne pogodbe. Na najslabših zemljiščih je najem brezplačen za dobo 25 let. Pogoj je, da se izkopljejo jarki, da se zemljišče hidromehioracijsko uredi in da se na njem goji tiste kulture, ki jih določi kmetijska pospeševalna služba — to je predvsem koruza.

Zemljišča, kjer je potrebno izvršiti hidromelioracijo, so v glavnem nepropustna in jih je zato potrebno napeti ter izkopati drobno kanalizacijsko mrežo. Kmetijska zadruga Vrhnika je v ta namen kupila primeren traktor in pa kanalokopač, tako da se jarki kopljejo že več let. Sklad za pospeševanje kmetijstva pri Skupščini občine Vrhnika pa do višine 40 % sofinancira izkop drobne melioracijske mreže. Največji premik pri kopanju jarkov je bil dosežen v letu 1973, ko smo na-

bavili k traktorju dodatna kolesa, tako, da se na barju več ne vdira. Tega leta smo izkopali 100.000 m jarkov. Za leto 1974 se predvideva 150.000 m jarkov. Tako se usposablja za strojno obdelavo tudi tista zemljišča, ki do sedaj niso bila primerna.

Zelo pomembno pri razvoju kmetijske proizvodnje in organizacije tržnih kmetij, z drugimi besedami gradnji in adaptaciji hlevov, gradnji silosov,

šnihkoli beljakovinskih tropin, računamo na domač pridelek stročnic (soja, bob — v tej smeri se izvaja poizkus) bi dosegli potrebo po močnih krmilih, ker nam v glavnem primanjkuje beljakovin. Tako računamo, da bi v 5 letih prišli na povprečno, pri mlečno usmerjenih kmetijah na 3.800 litrov po kravi.

Na osnovi tega programa je prvotni cilj 10.000 litrov mleka v sezoni 1975—1976 realen. Zato je tudi Kmetijska zadruga

Povorka kmetijske mehanizacije na Vrhniki, 1. septembra

mehaniziranje kmetijske proizvodnje, je kreditiranje. Kreditiranje kmetijske proizvodnje se je pričelo leta 1970 preko hranilno kreditne službe pri Kmetijski zadrugi Vrhnika.

Predvidevamo, da bo v letu 1975 vrednost investicij, če bodo uresničeni krediti od mednarodne banke, blizu 20.000.000 dinarjev. V kolikor bo mednarodna banka po FAO programu preskrbela sredstva, bo do leta 1980 uresničen program 200 perspektivnih kmetij.

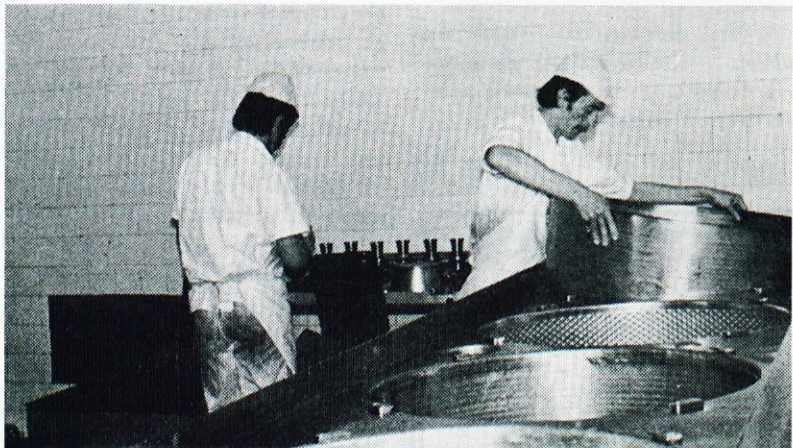
Poraba umetnih gnojil in zaščitnih sredstev se večja iz leta v leto.

Računamo, da bi pri usmerjenih kmetijah porabili letno 600 kg gnojila na travnatem svetu in 1.000 kg gnojila v koruzni silaži. Tako bo prišlo na zasedenost površin 2 GVŽ/ha.

Poseben problem so močna krmila, ki so zelo draga. Z zagotovitvijo dovoljenih količin kvalitetnega sena in koruzne silaže ter saj nekaj hlevskih tropin, ki jih dobivamo iz pivovarne Union ter dodatka kakr-

Vrhnika sprejela program razvoja mlekarne do leta 1990. Kapaciteta mlekarne se bo z novimi naložbami, ki so delno že izvršene, delno pa se bodo izvršile — sirni kotel, avtomatske preše, nov paster, ledne naprave, izgradnja novih kleti, pripravila na sprejem vse večjih količin mleka. S temi naložbami bo mlekarne v praktično istih prostorih sposobna prevzeti dnevno do 24.000 litrov mleka, kar pa je že sodoben mlekarški obrat. S tem je področju, ki ga pokriva Kmetijska zadruga Vrhnika, zagotovljen nemoten razvoj kmetijske proizvodnje in reden odkup tržnih viškov.

Tako bo cilj, ki so si ga zastavili samoupravni organi Kmetijske zadruge Vrhnika, kjer je zastopanih 67 % kmetov in 33 % članov kolektiva že v letu 1974 uresničen. Kmetije in uslužbenci zadruge se zavedajo, da je od investicij odvisen uspeh tržnih kmetij in tudi uspeh razvoja kmetijstva v občini Vrhnika.

Izdelovanje sira ementalca

Oglas

V DELOVNI ENOTI ŠČETINARNA V SINJI GORICI PRI VRHNIKI JE 6 PROSTIH ŽENSKIH DELOVNIH MEST. INTERESENTKE DOBIJO VSE INFORMACIJE V SPLOŠNEM SEKTORJU INDUSTRIJE USNJA VRHNIKA, TRŽAŠKA 31 ALI PO TELEFONU 70 020 int. 16.

Vodja
splošnega sektorja

Na 8. redni seji sveta konference krajevne skupnosti Log pri Brezovici dne 19. 8. 1974 je bil sprejet sklep o uvedbi novih cen vode na področju vaškega vodovoda Log. Na podlagi tega sklepa je svet KKS izdal:

ODLOK

o novih cenah vode, ki veljajo od 1. 7. 1974.

1. cena 1 m³ vode za gospodinjstvo 1,60 din
2. cena 1 m³ vode za obrt, trgovino in šolo 4,00 din
3. povšalno plačevanje za vse odjemalce 300% glede na dosedanje cene.

Povšalni porabniki vode morajo najkasneje do 1. 11. 1974 namestiti vodovodne števec. To so bili dolžni storiti že na podlagi odloka iz leta 1969 objavljenega v Uradnem listu SRS.

Za kršilca odloka bo uveden upravni postopek. Svet konference krajevne skupnosti poziva vse občane Loga, da v skladu z že dokazanim solidarnostnim duhom upoštevajo sklep sveta, ker je od discipliniranega izvrševanja tega odloka odvisna oskrba z vodo za celotno območje Loga. Za vse tehnične podrobnosti v zvezi z gradbenimi in montažnimi deli naj se prizadeje občani obračajo na vodovodni odbor.

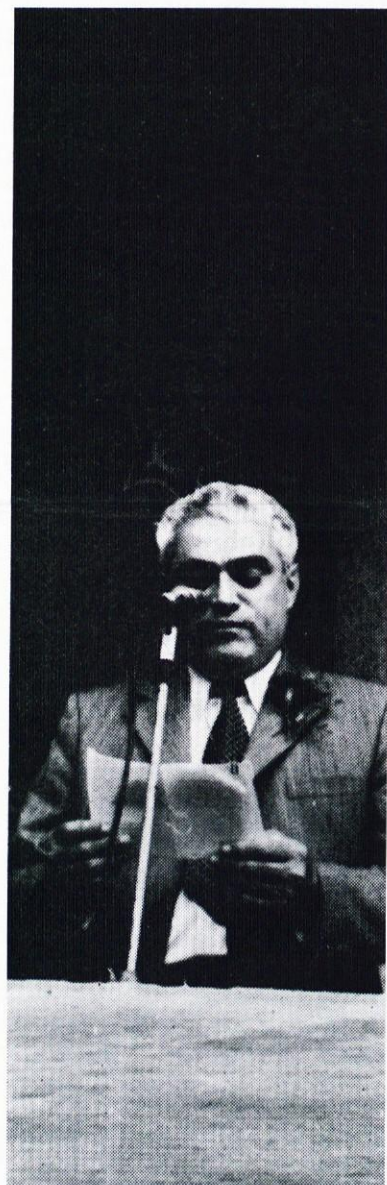
Zahvala

Vsem sovaščanom in gasilcem se iskreno zahvaljujemo za požrtvovalnost, gašenje in reševanje v požaru pri Jerebovih na Stari Vrhniki. Še posebno se zahvaljujemo gasilcem Industrije usnja Vrhnika.

Jerebovi

Zahvala

Matevž NOVAK iz Ligojne je na Drenovem griču izgubil denarnico s 1700 dinarji gotovine. Našla jo je Anica KOPRIVEC z Lesnega brda št. 42 in jo vrnila lastniku. Matevž Novak se pošteni najditeljici iskreno zahvaljuje, pridružuje pa se mu tudi uredništvo našega lista.

Na praznični tribuni ob 70-letnici zadrugi Vrhnika, 1. septembra

Področje Kmetijske zadruge Vrhnika leži na prehodu med Barjem in Krasom, zato ima večina kmetij dve vrsti tal, nekaj trdinske, večinoma nagnjene in nekaj barjanske zemlje. Na trdinskih tleh so skoraj v večini primerov travniki, ker se tam lahko pridela sladka krma. Na slabših barjanskih tleh pa smo v zadnjih desetih letih spoznali, da je najprimernejša kultura koruza, tako za silažo kot za zrnje. Večji poudarek dajemo koruzi za silažo, ker da relativno dober pridelek, od 45—70 ton zelene mase po ha, in pa ni bojazni, da bi se pri konzerviranju pokvarila. Tudi spravilo silažne ko-

Uresničevanje ustave v občini Vrhnika

Ustanavljanje in utrjevanje samoupravnih družbenih odnosov v temeljnih organizacijah združenega dela

1. Splošne ugotovitve v vseh TOZD in OZD

Po ugotovitvah članov Komiteja in Občinskega sindikalnega sveta, ki so obiskali delovne organizacije v občini, so bile po sprejemu ustavnih dopolnil v vseh delovnih organizacijah ustanovljene komisije za izvajanje ustavnih dopolnil. Vse komisije so aktivno delovale in pripravile ustrezno gradivo, ki je bilo obravnavano na zborih delovnih ljudi ali pa po delovnih skupinah.

V TOZD, kjer imajo sedež izven občine, kot so DONIT Medvode, MERCATOR Ljubljana, SAVA Kranj, SLAVNIK Koper, MANTOVA Vrhnika, GG Ljubljana obrat Vrhnika, pa je bila skupna komisija na sedežu podjetja, v kateri so bili predstavniki teh obratov. Tudi TOZD imajo tak samoupravni položaj, ki ga načrtuje nova ustava in samostojno odločajo o vseh vprašanih tako ekonomskih, kot samoupravnih. V delovnih organizacijah, kjer ni bilo pogojev za TOZD, so se samoupravno organizirali v OZD. Vse TOZD in OZD imajo delavske svete, vendar različno aktivno delujejo. V organih upravljanja so zastopane vse strukture.

Na razširjeni seji Komiteja občinske konference ZK, kjer so bili prisotni tudi predstavniki Občinskega sindikalnega sveta in IO Obk SZDL, smo si razdelili naloge in sprejeli načrt akcije za obisk delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, da ocenimo in ugotovimo konkretne razmere odnosov, uspehov in odporov in kako se je uveljavil samoupravni položaj delovnih ljudi.

Splošne ugotovitve v vseh TOZD in OZD so, da se samoupravno orgniziranje sicer premika povsod, vendar nekje hitreje, drugod počasneje. Iz razgovorov, ki so bili opravljeni z delavci in člani upravnih organov itd., se vidi, da ti organi še niso našli prave vsebine dela, da je premalo samoiniciativnosti, poleg tega pa dobijo tudi premalo pomoči od ustreznih strokovnih služb. Povsod je bilo ugotovljeno, da o vseh pomembnejših odločitvah odločajo zbori delovnih ljudi oziroma samoupravna jedra in skupine. Vse TOZD in OZD imajo delavske svete, odbore, komisije in poslovodne organe. Ugotovili smo, da socialna struktura delegatov ustreza strukturi zaposlenosti, pa tudi to, da delavci zelo neradi sprejemajo funkcije. Tudi delavsko kontrolo so povsod ustanovili, vendar še vedno, tako ugotavljamo, ni našla prave vsebine dela oziroma nimajo ustreznih programov dela.

Informiranje poteka preko internih časopisov, preko oglasnih desk in z živim kontaktom v času malic in sestankov. Še

vedno pa je informiranje preveč učeno, premalo jasno in s tem neposrednemu proizvajalcu tudi nerazumljivo. Manjka tudi hitrih informacij na vprašanja, ki jih postavljajo delavci, dogaja se celo, da na določena vprašanja delavci ne dobijo ustreznega odgovora.

Naj navedemo nekaj konkretnih ugotovitev iz posameznih delovnih organizacij, ki smo jih obiskali in kjer smo se pogovorili z delavci in komunisti.

1. INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA

TOZD Usnjarna Vrhnika
TOZD Igrad — gradbeništvo
TOZD Igrad — opekarna
Konstituiranje je bilo izvršeno konec leta 1973. Komisija

Temeljni kamen nove opekarnice v Sinji Gorici

za izvajanje ustavnih dopolnil je bila ustanovljena v letu 1972. Delala je aktivno in bila sestavljena iz predsednikov družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov. Komisija je pripravila samoupravni sporazum, ki je bil podpisan 27/12-1973. Ponoven podpis samoupravnega sporazuma je bil izvršen 24/8-1974, ko je bila priključena tudi tovarna usnja Šoštanj, pri kateri je bila preje veljavna še pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju. Sporazum, podpisan 24. t. m., uvaja nove samoupravne organe, gospodarski svet na nivoju DO, svet za kadre in druge članke bodo imenovalj DS TOZD. Samoupravni sporazum je bil v razpravi dva meseca in nanj ni bilo pripomb. Vsaka TOZD je pravna oseba s svojim žiro računom. Skupne službe delajo kot servis TOZD. TOZD samostojno sprejemajo odločitve in do sedaj zaradi tega ni bilo problemov.

Vsaka TOZD ima DS, odbor za medsebojna razmerja, odbor delavske kontrole. Delavski svet ima komisijo za SLO in disciplinsko komisijo. V delavski svet vsako samoupravno jedro izvoli svoje delegate. Delavski svet šteje 36 delegatov, odbor za medsebojna razmerja 11 delegatov in odbor delavske kontrole šteje 9 članov in na nivoju delovne organizacije še ne obstaja. Delavci so bolj zainteresirani za delo samoupravnih organov, za poslovanje

prekratke roke za predelavo posameznih gradiv. Novi člani samoupravnih organov se le počasi vključujejo in ne diskutirajo, ali pa ne razumejo gradiva. Po samoupravnih jedrih so seznanjeni s poslovanjem TOZD. Obveščeni so tudi o sklepih, na vsako vprašanje dobijo vedno odgovor. Za odnose s tovarno Šoštanj navajajo, da so bili slabo seznanjeni z njimi in da so o konfliktih izvedeli šele iz časopisov. Ugotavljajo, da je treba prebiti zid molčnosti in da bo samoupravljanje le tako še bolj zaživelo.

TOZD, informiranost se je izboljšala s pomočjo glasila in na samoupravnih jedrih, ki se obvezno sestajajo dvakrat mesečno. Sestanki so v delovnem času zaradi vezanosti na avtobusne prevoze. Informiranje teče tudi preko oglasnih desk, kjer so objavljeni vsi zapisniki sej in tudi osebni dohodki vključno z dnevniciami in kilometrino vseh zaposlenih.

Odbor samoupravne delavske kontrole je izvoljen in še nima konkretnega programa svojega dela. Trenutno še ni opravil konkretne naloge.

Delavci so opozorili na to, da je bila v začetku večja živahnost, da pa je zadnje čase zavladovalo neko mrtvilo, da delavci na sestankih malo diskutirajo. Za obveščanje menijo, da je zadovoljivo, opozarjajo pa na

medsebojna razmerja in proizvodni odbor. Imajo samoupravne enote in odbora za delavsko kontrolo.

Koncentracije odločanja v podjetju ni, saj delavski svet podjetja praktično samo potrjuje sklepe delavskih svetov TOZD in celo to, da imajo v TOZD brez vse izvirne pravice. Skupne službe so samo servis obeh TOZD. Koncentracije odločanja ni. Je pa opazno, da so strokovne službe premajhen kreator razvojne politike v podjetju.

V razgovoru z delavci smo dobili sledeče informacije:

Še vedno je pri delavcih prisotno mnenje, da oni sicer odločajo, da pa oni »drugi« po svoje delajo. Opozarjajo tudi na slabo udeležbo na sejah delavskih svetov in na ostalih sestankih. Tudi z informacijami niso zadovoljni, ker jih je premalo. Sami delavci opozarjajo na slabo disciplino, vzamejo si preveč odmorov med delom, preveč tudi izostajajo z dela. Izjavljajo, da čutijo spremembe, ki jih je prinesla nova ustava in da se je pri njih v bistvu le spremenilo na bolje. Delavska kontrola še ni v celoti zaživela, ker nimajo izdelanega programa dela. Delavci so z vsemi osebnimi dohodki v celoti seznanjeni. Težave pa imajo zaradi velike fluktuacije delovne sile.

Številčni podatki za LIKO Vrhnika

TOZD Tovarna vrat Borovnica: 410 delavcev

TOZD Parketarna Verd: 420 delavcev

Delavna skupnost skupnih služb: 56 delavcev

Delavski svet podjetja: 21 članov

Delavski svet obeh TOZD: po 18 članov

Delavski svet skupnih služb: 7 članov

Odbor za medsebojna razmerja: 7 članov

Odbor za medsebojna razmerja TOZD 7 članov

Odbor delavske kontrole: 9 članov

Odbor delavske kontrole TOZD: po 5 članov

3. DONIT MEDVODE — TOZD TOVARNA PLASTIČNIH MAS IN SINTETIČNIH SMOL BOROVNICA

Samoupravni sporazum o združevanju so podpisali. Pojavljajo se sicer začetniške težave v novi organiziranosti, vendar ocenjujejo, da se je stanje bistveno izboljšalo po vseh vprašanih in po vseh oblikah samoupravljanja. Na nivoju TOZD imajo delavski svet, delavsko kontrolo, odbor za medsebojna razmerja in poslovni odbor. Socialna struktura delegatov v teh organih je ustrezna. Delavci odklanjajo sodelovanje v samoupravnih organih z opravičilom, da se ne čutijo dovolj sposobne. Pravijo tudi, da je preveč sestankov in da jih to obremenjuje. Del skup-

nih služb je lociranih na nivoju TOZD in te skupne službe so direktno vezane na OZD. Prisotna je delna koncentracija upravljanja, ker so v skupnih službah zaposleni samo delavci iz Medvod.

Delavska kontrola je že sprejela program dela. Osnovna oblika odločanja so samoupravne grupe, ki jih je devet in jih vodijo vodje oddelkov. Delavski svet TOZD izvolijo tako, da vsaka skupina izvoli enega delegata. Smatrajo, da je neposredni vpliv zagotovljen in ni le formalen. Sistem informiranja je zagotovljen, ugotavljajo pa, da delavci materialov ne predelajo. V vsaki grupi zadolžijo enega delavca, da materiale predela in jih nato tolmači. Še vedno pa so materiali preobširni, zato nezanimivi in neposrednemu proizvajalcu nedostopni. Tehnokratske strukture v delovni organizaciji so razbite, čuti se nov veter. Delavci pripominjajo, da bi morali biti sklepi bolj jasni. Statut je sprejet, ni pa še potrjen. Ugotavljajo, da je v njihovih samoupravnih organih premalo neposrednih proizvajalcev. Opozorili so tudi na nesinhroniziranost podpisovanja vseh samoupravnih sporazumov in da so le-ti preveč komplicirani. Preti nevarnost, da ljudje ne bodo vedeli, o čem odločajo.

Večina materialov prihaja prepozno in zato zmanjkuje časa za tehtno in poglobljeno razpravo. Ugotovili so, da ne gre pri njih za nobene odpore proti uveljavljanju ustave, temveč bolj za neznanje. V nagrajevanju so težnje po uravnolovki, zato ni ustreznih stimulacij. Sindikat ima z matičnim podjetjem zadovoljivo povezavo, taka povezava je tudi po liniji ZK.

V TOZD je zaposlenih 148 delavcev.

4. TOZD MERCATOR VRHNIKA

Na zboru kolektiva delovne skupnosti so sklenili ustanoviti TOZD — PE Vrhnika s sedežem uprave na Vrhniki in brez lastnosti pravne osebe. TOZD ima naslednje lastne organe upravljanja:

Delavski svet TOZD: 15 članov

Poslovni odbor: 7 članov

Odbor za medsebojna razmerja: 5 članov

Odbor za družbeno kontrolo: 7 članov

Odbor za SLO

Delegatski svet je sestavljen po delegatskem principu. Iz vsake poslovalnice delegirajo vanj po enega delegata. Člani samoupravnih organov so pretežno iz proizvodnje. Udeležba na sejah teh oragnov je 90 %. Odbor delavske kontrole se je že konstituiral in sprejel svoj program dela.

Delegacija za zbor združenega dela občinske skupščine šteje pet članov in z ostalo sorodno dejavnostjo v občini tvori konferenco delegacij. Konferenca delegacij se sestaja za

vsako sejo občinske skupščine, na kateri obravnavajo gradivo in določijo delegata. Delegati pa do sedaj še niso poročali o sklepih skupščine. Na vsaki seji delavskega sveta sta navzoča tudi vodja njihove delegacije in predsednik konference delegacij.

Delavci vseh TOZD Mercator prejemajo mesečno glasilo združenega podjetja. V tem glasilu so objavljeni vsi akti in sklepi centralnega delavskega sveta in delavskih svetov vseh TOZD in ostalih samoupravnih organov. V TOZD Vrhniku obešajo na oglasne deske v vsaki poslovalnici vse lastne sklepe. Delegati njihovega delavskega sveta so tudi zadolženi, da sklepe ustno prenašajo na sodelavce in da se pred vsako sejo delavskega sveta posvetujejo z delavci v poslovalnici.

Delavci so informirani tudi na zborih celotnega kolektiva, ki so bili trikrat v letošnjem letu.

Predlog za ustanovitev njihovega TOZD so pripravile strokovne službe iz Ljubljane. Ta predlog so obravnavali vsi njihovi samoupravni organi in nato še vsi zaposleni. Za obravnavo teh materialov je bilo dovolj časa. Največ so razpravljali o pogojih dela, manj pa o osebnih dohodkih.

Skupne strokovne službe so servis TOZD. O vsem odločajo TOZD, seveda tudi o investicijah. Vse TOZD imajo lastno bilanco, razen za tista sredstva, ki jih združujejo v skupne naložbe. TOZD financirajo skupne službe s točno dogovorjeno višino sredstev. Menijo, da so finančna vprašanja pri njih popolnoma razčiščena.

Statut podjetja so že sprejeli.

Imajo ustanovljen svet Zveze komunistov in sindikalno konferenco. V TOZD je zaposlenih 110 delavcev.

5. OZD KOVINARSKA VRHNIKA

Njihovi samoupravni organi so:

Delavski svet
Odbor za medsebojna razmerja

Upravni odbor
Odbor delavske kontrole

Člani navedenih samoupravnih organov so pretežno delavci iz neposredne proizvodnje, zato je struktura zelo dobra. Delavski svet in odbor za medsebojna razmerja sta najbolj delavna organa. Seje imata zelo pogosto. Odbor delavske kontrole ima še začasni program. Pretežno zaseda skupaj z delavskim svetom. Informiranost celotnega kolektiva poteka s pomočjo oglasne deske in ustnih razgovorov med malico. Statut podjetja so že sprejeli.

Da so ustanovili samo OZD, je glavni vzrok v tem, ker je celotna delovna organizacija nedeljiva tehnološko zaokrožena celota. Zgledovali so se tudi po drugih tovrstnih delovnih organizacijah. Sedaj potekajo razgovori za povezavo njihove OZD z Avtomontažo v Ljubljani in preko te s Slovenijaleom. Za to povezavo je vsestranski interes. Prizadevajo si, da bi bila povezava opravljena

že do konca tega leta. V tem primeru bo kovinarska Vrhnik samostojen TOZD Avtomontaže. Razširiti in graditi namestavajo prostore, v kolikor bo prišlo do združitve.

Delavci so potrdili, da je informiranost v podjetju dobra, oz. da je vsak, če se zanima o vsem, lahko dovolj obveščen. Vsi so tudi seznanjeni o razpravah za priključitev k Avtomontaži. Seznanjeni so tudi z delom odbora delavske kontrole in z delom delegacije in konference delegacij.

6. TOZD NOTRANJSKI ZDRAVSTVENI DOM VRHNIKA

NZD združuje zdravstveno in zobozdravstveno službo v štirih občinah, v katerih so zdravstveni domovi. (Cerknica, Logatec, Idrija in Vrhnik). Najvišji njihov samoupravni organ je zbor delovne skupnosti. Osnovno samoupravljanje se odvija v 15 samoupravnih skupinah. Te samoupravne skupine volijo delegata v svet delegatov. Vsaka skupina ima poleg delegata še voljenega predsednika. Delavska kontrola dela po sprejetem programu. V jesenskem času bodo ponovno pregledali svojo organiziranost; nameravajo ustanoviti TOZD osnovna zdravstvena služba in TOZD zobozdravstvena služba po strokovnem principu. Informirani so na zborih delovnih skupnosti in na samoupravnih skupinah. S sedanjim samoupravljanjem niso zadovoljni in bo potrebno še veliko prizadevanj za boljšo samoupravno organiziranost.

7. SAVA KRANJ — OBRAT GUMICA VRHNIKA

Delavci obrata so se na zboru odločili, da ne bodo organizirali samostojnega TOZD in so ostali v sestavi ene od TOZD iz Kranja. Sedaj poteka akcija za ustanovitev samostojne TOZD. O ustavnih amandmajih so bili delavci dovolj obveščeni. Njihove oblike samoupravljanja so:

Delavski svet
Delavski svet TOZD s komisijami
Svet obračunskih enot
Samoupravne skupine
Odbor delavske kontrole

Obveščeni so dovolj o vseh dogajanjih v njihovi enoti, v TOZD in celem podjetju. Obrat zaposluje 80 delavcev, od tega je 25% vključenih v samoupravne organe. Opozarjajo pa na premajhno povezanost družbenopolitičnih organizacij med posameznimi obrati podjetja oz. TOZD. Svet Zveze komunistov je v Kranju, vendar Osnovna organizacija ZK o delu sveta ni obveščena.

8. GOZDNO GOSPODARSTVO LJUBLJANA TOZD OBRAT VRHNIKA

Ustanovljena je bila komisija za izvajanje ustavnih dopolnil na ravni gg Ljubljana. Prav tako pa je imel obrat Vrhnik lastno komisijo (politični aktiv),

ki je vodil akcijo za ustanovitev TOZD. Kolektiv je sprejel sklep, da se organizirajo v TOZD na podlagi ekonomske analize. Predlog samoupravnega sporazuma so obdelali, niso se pa sporazumeli okrog delitve dohodka. Težave so nastale pri obratih, ki so finančno negativni. Izdelana je bila nova analiza, ki je upoštevala prelivanje sredstev in biološko amortizacijo. Obrat Logatec se ni strinjal z načinom delitve dohodka, oz. z ustanovitvijo solidarnostnega sklada. Logatec je bil preglasovan in smo opravili predznambo na sodišču.

Po izidu zakona o gozdovih se je ves postopek za organiziranje TOZD začel ponovno. Pripravljen je nov samoupravni sporazum, ki se mora dopolniti z določili novega zakona o gospodarjenju z gozdovi. Pripravlja se predlog o načinu organiziranja kmetov — koope- rantov. Osnovni spor je pojmovanje dohodka.

Podpis samoupravnega sporazuma IUV

Prisotne so težnje po centralističnem upravljanju. Uprava se še vedno hoče dvigati nad obrati. Vsi predlogi obratov so bili zaman. V samoupravnem sporazumu je potrebno posebno pazljivo predelati delo samoupravljanju, zato prosijo pomoč forumov občinskih političnih organizacij. Zadali so si nalogo, da do 1/1-1975 ustanovijo svoj TOZD. Postavljajo vprašanja, koliko bodo morali prispevati za potrebe skupnih služb. Samoupravni sporazum predvideva samo, da morajo temeljne organizacije kriti stroške služb, nikjer pa ni napisano, da morajo biti ti stroški zajeti v planu in plan sprejet po TOZD.

Informiranost je zelo slaba. Imeli so časopis, ki pa ni izšel že eno leto. Ostale informacije dobijo na sestankih kolektiva in iz zapisnikov. Sestanek kolektiva pa so imeli že v letošnjem letu osemkrat.

Obrat ima štiričlanski svet delovne enote, komisijo za delovna razmerja, svet kmetov — lastnikov gozdov. Delavske kontrole nimajo, le politični aktiv je imenoval tri člane. Delavski svet obrata ima dva svoja člana v centralnem delavskem svetu. Število zaposlenih v obratu je 46, z njimi pa sodeluje približno 1200 kmetov — lastnikov gozdov. V razgovoru z delavci smo dobili naslednja mnenja:

Z delom smo zadovoljni, za- služimo dobro, o ostalih dohod-

kih pa ne vemo ničesar. Za sestanke dobimo pismeno gradivo, vendar ne vemo, kaj smo potem obravnavali. Pred sejami svetov DE se pogovarjamo o predlagani problematiki, po seji pa se pogovarjamo o sklepih. Gradivo je velikokrat premalo razumljivo. Sestanke imamo v delovnem času, včasih kar v gozdovih. Želeli bi časopis, da bi kaj izvedeli o poslovanju. Kadar smo izrekli kakšno kritiko, nismo čutili posledic ali pritiska. Z obračunom OD nismo zadovoljni, ker nam obračun ni jasen. Saj se naprimer nadure obračunavajo brez dodatkov.

URESNIČEVANJE USTAVE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Našo občino sestavlja 13 KS in sicer naslednje:

1. KS Vrhnik: Strnjeno naselje, 4849 prebivalcev;

2. KS Stara Vrhnik: Strnjeno naselje, 516 prebivalcev;

3. KS Verd: Z naselji Verd, Mirke, Bistra, 1179 prebivalcev;

4. KS Borovnica: Z naselji Breg, Pako, Dol, Laze, Brezovica, Zabočevo, Niževce, Ohonica, Dražica, Pristava, Lašče, Pokojišče, Padež, Zavrh in Borovnica, 3192 prebivalcev;

5. KS Sinja Gorica: Strnjeno naselje, 303 prebivalcev;

6. KS Blatna Brezovica: Strnjeno naselje, 322 prebivalcev;

7. KS Bevke: Strnjeno naselje, 537 prebivalcev;

8. KS Dragomer-Lukovica: z naseljema Dragomer in Lukovica, 601 prebivalec;

9. KS Log: Strnjeno naselje, 624 prebivalcev;

10. KS Drenov grič: Z naseljema Drenov grič in Lesno brdo, 562 prebivalcev;

11. KS Ligojna: Z naseljema Mala in Velika Ligojna, 407 prebivalcev;

12. KS Podlipa-Smrečje: z naseljema Podlipa in Smrečje, 454 prebivalcev;

13. KS Zaplana: Več osamljenih kmetij, 221 prebivalcev.

O p o m b a :

Podatki o številu prebivalcev so vzeti iz popisa prebivalstva v letu 1971. Leta 1973 pa je imela občina Vrhnik skupno 14617 prebivalcev.

Aktivno prebivalstvo je v glavnem zaposleno v industriji in obrti v občini, ali pa se vozi na delo v ljubljanske občine, le slabih 10% aktivnega prebivalstva se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo.

Po oceni delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti ustrezajo teritorialnemu principu povezovanja delovnih ljudi in občanov v posamezni krajevni skupnosti, saj so se ljudje sami odločili za take in tolikšne KS.

Najmočnejše organizirane subjektivne sile v KS so (poleg ostalih struktur) KO SZDL, ki več ali manj aktivno delujejo v vseh KS. Poleg njih pa imamo v enajstih krajevni skupnosti organizirane aktivne mladine. V KS Bevke in Sinje Gorica pa sta aktivna ZSMS pred ustanovitvijo (septembra letos).

Aktivnost krajevni organizacij SZDL je v mnogočem odvisna od organiziranosti ostalih subjektivnih sil v krajevni skupnosti (na primer ZK, ZSMS, ZB NOV, ZRVS itd.).

Tam, kjer so te subjektivne sile močnejše prisotne, se to istočasno odražala v boljšem delovanju KO SZDL, kjer pa so omenjene subjektivne sile manj prisotne, pa taka neorganiziranost ovira delovanje KO SZDL. V mnogih krajevni skupnosti pa je resna ovira za delovanje vseh subjektivnih sil pomanjkanje prostorov za delovanje le-teh. Tudi nerešeno sistemsko financiranje KS in družbenopolitičnih organizacij ter društev ovira aktivnejše delovanje.

Od trinajstih krajevni skupnosti je 10 KS že sprejelo svoje statute. 3 KS bodo to storile prihodnji mesec. Te KS so: Vrhnik, Dragomer-Lukovica in Log. Vzroki, da statuti v teh krajevni skupnosti še niso sprejeti (sprejeti so le statutarni sklepi), so predvsem naslednji: poglobljena razprava o oblikovanju novega statuta s sodelovanjem vseh subjektivnih sil v krajevni skupnosti.

Financiranje krajevni skupnosti je naslednje:

Pri občinski skupščini obstaja sklad za financiranje krajevni skupnosti, ki ga sestavljajo delegati krajevni skupnosti. Ta sklad financira investicijsko in funkcionalno dejavnost KS. To je hkrati osnovni in stalni vir financiranja. Poleg tega vira pa imamo še občasne ali dodatne vire financiranja:

a) samoprispevek občanov posameznih krajevni skupnosti v denarju, materialu in v prostovoljnem delu.

b) prispevki TOZD (predvsem IUV in LIKO) krajevni skupnostim.

TOZD na podlagi programa dela krajevni skupnosti sklepajo o financiranju KS ali pa na podlagi posameznih prošelj KS določajo svoja sredstva za enkratne akcije KS.

Tako je v letu 1973 na primer IUV delno financirala programe osmih KS v skupnem znesku 350.000 din. V takih primerih se KS direktno dogovarjajo s TOZD brez posredovanja skupščine. To so bile oblike do sedanjega financiranja KS. Ker pa sedanji sistem ne odgovarja novi družbeni stvarnosti in določilom ustave, imamo v

Kakšna je perspektiva vrhniškega AMD

volile skupaj 109 delegatov v 13 delegacij. Te delegacije so se dosedaj sestale najmanj trikrat, kjer so obravnavale materiale za sejo občinske skupščine in izvolile delegate za te seje.

Vse delegacije imajo tudi voljenega vodjo delegacije. Do sedaj so bile seje vseh delegacij sklepne in so oblikovale sklepe in stališča, ki so jih njihovi delegati zastopali na sejah zborov krajevnih skupnosti.

Za boljše sodelovanje med delegacijami in konferencami krajevnih skupnosti je bil v aprilu organiziran seminar za vodje delegacij in v juliju razširjeni sestanek predsednikov krajevnih skupnosti. Na obeh sestankih smo predvsem obravnavali vlogo krajevnih skupnosti v novi ustavi in vlogo delegacij krajevnih skupnosti. Pri tem smo zlasti posvetili veliko pozornost komuniciranju delegacije s svetom in konferenco krajevnih skupnosti ter z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti in obratno. V jesenskem času pa nameravamo izvesti program izobraževanja za vse delegate krajevnih skupnosti, ki sta ga izdelala RK SZDL in RS ZSS.

Ko ugotovljamo uresničevanje ustave v krajevnih skupnostih, moramo ugotoviti, da se je situacija v krajevnih skupnostih v zadnjem času le izboljšala. Ob podpori delovnih ljudi in občanov krajevnih skupnosti, so bile izpeljane v minulem obdobju dokaj uspešno nekatere večje občinske akcije (referendum za združitev kmečkega in delavskega socialnega zavarovanja, referendum o izgradnji šol in vzgojno varstvenih objektov, utrjevanje in formiranje odborov KK SZDL). Ugotavljamo lahko tudi, da skoraj ni krajevne skupnosti, kjer ne bi samoiniciativno izpeljali kake večje akcije (predvsem seveda na komunalnem področju).

S krepitvijo samoupravnih odnosov in subjektivnih sil pa lahko pričakujemo, da bodo rezultati v bližnji prihodnosti še boljši.

Podatke za sestavo tega poročila smo dobili na osnovi razgovorov v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih z delavci in člani samoupravnih organov. Razgovore so vodili člani komiteja, občinskega sindikalnega sveta in Izvršnega odbora Občinske konference SZDL.

Vseh delovnih organizacij nismo obiskali, predvsem manjših ne, ki jih bomo obiskali še naknadno. Opisali smo predvsem najznačilnejše delovne organizacije za našo občino in v katerih je zaposlena pretežna večina občanov. Povsod smo naleteli na veliko pripravljenost za razgovore, ki so bili odkriti in plodni.

Na podlagi te analize bo današnje poročilo obravnavala tudi komisija za spremljanje uresničevanja ustave, vse podkomisije pa bodo morale izdelati akcijske programe. V mesecu septembru bo uresničevanje ustave v občini obravnavala tudi Občinska konferenca ZK, druge družbenopolitične organizacije in aktiv gospodarstvenikov občine Vrhnika.

O delovanju AMD Vrhnika smo v našem listu že poročali. Verjetno pa ne bo odveč, če še enkrat na kratko opišemo vse dejavnosti, s katerimi se društvo ukvarja, za vse tiste, ki o tem še ne vedo veliko ali pa sploh nič, predvsem pa vse težave, s katerimi se društvo spoprijema v teh vročih poletnih dneh, saj te prav gotovo niso znane širšemu krogu naših občanov.

Lanskoletno članstvo (175 članov) se je v letošnjem letu že skoraj podvojilo, saj je v mesecu avgustu bilo včlanjenih že skupno 328 članov.

Društvo ima v svoji dejavnosti zelo dobro razvito in uspešno športno sekcijo. Registrirani imajo 11 tekmovalcev v kartingu (v 100 in 125 ccm). Lansko leto so bili v kartingu ekipni državni prvaki in prav tako tudi republiški prvaki; V 100 ccm je bil tekmovalec Prek že drugič državni prvak; Novak je zasedel drugo mesto, Turk pa četrto. V republiškem prvenstvu v 100 ccm je bil prvi Turk, tretji Prek in četrti Novak. Letos branijo naslov državnega prvaka, vendar so po dosedanjih tekmah trenutno na drugem mestu.

Športna sekcija se ob tej priliki zahvaljuje IUUV za lansko-

prometu pri OS Vrhnika (tu mislijo tudi na večje sodelovanje z vsemi osemletkami v občini pri pouku prometne vzgoje), sodelovanje z Občinskim odborom TTKS Vrhnika pri razvijanju športne dejavnosti društva, sodelovanje z Občinskim odborom Rdečega križa Vrhnika in seveda sodelovanje s Krajevno skupnostjo Vrhnika.

Sredstva za svojo dejavnost dobi AMD od avto-šole, SO Vrhnika in delovnih organizacij.

Pisarniške prostore ima AMD v Ulici 6. maja v novem bloku za Domom JNA v dogovoru z Zavarovalnico SAVA, ki ima te prostore najete.

Poleg uspešne dejavnosti avto-šole in uspehov karting sekcije pa vrhniško AMD bije neprestan boj zaradi potrebnih prostorov za garažo in kabinetni pouk. Garažne prostore so imeli nekaj časa v Gradišču, zdaj pa na tistem mestu že stoji solidarnostni blok. Začasno so garažne prostore preselili v staro delavnico zraven pisarniških prostorov, vendar bodo to v septembru porušili. Problem so skušali rešiti s pomočjo OS Vrhnika, vendar je vse ostalo samo pri dogovarjanju. OS so tudi pred-

zvano Klubsko sobo) še naprej uporabljal za »društvene potrebe« in jo ima AMD na razpolago le do konca avgusta. Za najemnino pa UO meni, naj bi znašala 500 ND od tečaja, saj je le-ta pridobitvene narave.

Torej zopet vprašanje k a m? Ali je delo AMD res tako nepomembno za občane, da lahko ukinemo njegovo dejavnost in ali se res ne najde nekdo, ki bi pri pristojnih (pri tistih, ki imajo platno in škarje v svojih rokah) poskrbel za ustrezne prostore?

AMD se vrti trenutno v začaranem krogu. V teh dneh bodo ostali brez potrebne garaže in še bolj potrebne učilnice za tečaje voznikov A, B in F kategorije.

Kaj pravite, kako bi bilo, če bi se vrhniško AMD to jesen vpisalo kar v »enajsto šolo pod mostom«?! T. H.

Vabilo vsem, ki želijo sodelovati

Veliko je takšnih med vami, ki veste za marsikaj, kar bi zanimalo vse naše bralce, pa menite, da ste za pisanje nespособni, preveč okorni, da nimate dovolj časa za »pisarjenje«. Morda še niste premagali občutka sramu, morda mislite, da bo urednik prestrog in prispevka ne bo objavil.

Sto in sto je lahko ovir, ki vam preprečujejo, da bi pisali. Morda pa bi tisto, kar veste, lažje povedali v sproščnem pogovoru? Prav to možnost vam nudim.

Kdor želi karkoli sporočiti za Naš časopis, ali morda vprašati, odgovoriti, pojasniti, naj pride na uredništvo na Vrhniko, Cankarjev trg 8, kjer bom prav v te namene dežural vsako sredo od 16. do 18. ure. Če zaradi kakršnihkoli razlogov ne morete priti, lahko tudi telefonirate na številko 70 325 v istem času.

Urednik

Karting — na mokrem cestišču

letno finančno pomoč, saj ji je omogočila, da sta se tekmovalca Prek in Novak udeležila svetovnega prvenstva v Belgiji in sta v konkurenci med devetdesetimi zasedla 47. in 48. mesto.

Poleg športne sekcije pa ima vrhniško AMD tudi zelo uspešno avto-šolo, ki je kvalitetno na visoki ravni, saj je lansko leto 9 tečajev obiskovalo kar 250 kandidatov (190 moških in 60 žensk). Tečaj organizirajo skoraj vsak mesec in povprečno se prijavi od 30 do 40 kandidatov.

Poleg avto-šole pa vrši AMD občasno tudi druge dejavnosti, saj sodeluje z Republiškim svetom za varstvo v prometu. V načrtu imajo tudi povečano sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem

lagali, da bi z njeno pomočjo oziroma z njenim sodelovanjem na Vrhniki odprli avto-pralnico in vulkanizacijo (teh namreč na Vrhniki ni), toda tudi za to niso naleteli na razumevanje.

Poleg problema garažnih prostorov imajo težave tudi s tem, kje dobiti nove prostore za kabinetni pouk avto-šole. Do sedaj so bili tečaji v prostorih ŠD Partizana. AMD je tu samo opremilo učilnico z vsem potrebnim inventarjem (20 šolskih klopi in tablo) in seveda z vsemi potrebnimi pripomočki kot so prometni znaki, semaforizirano križišče itd. Za vsak tečaj so plačali hišniku 15 starih tisočakov in porabljeno električno. Na seji 28. 6. 1974 pa je OU ŠD Partizan sklenil, do bo ta prostor (tako-

pripravi gradivo za sistemsko financiranje KS. Posebna skupščinska komisija je že izdala osnutek tez za nov način financiranja, ki bo v bodoče (1. 1. 1975) slonelo na samoupravnem sporazumu med TOZD in KS med seboj, brez posredovanja občinskega proračuna.

Vse KS imajo izvoljene naslednje samoupravne organe:

a) najvišji organ je konferenca krajevne skupnosti, ki jo sestavljajo delegati iz vseh struktur.

b) Izvršilni organ te konference je svet KS, ki šteje pri nas 5 do 13 članov.

Predsedniki, oziroma njihovi namestniki ali tajniki svetov KS so:

Vrhnika: GRAMPOVČAN Andrej, OKRAJŠEK Franc, 13 članski svet,

Verd: RIJAVEC Elo, SIMNOVČIČ Marija, 7 članski svet,

Borovnica: STRGAR Miha, KOŠIR Anton, 9 članski svet,

Sinja gorica: SELIŠKAR Franc, DOLNIČAR Maks, 5 članski svet,

Blatna Brezovica: ZDEŠAR Anton, 5 članski svet,

Bevke: NARTNIK Milan, HROVATIN Maks, 5 članski svet,

Dragomer — Lukovica: GRABNAR ing. Jože, ČUDEN ing. Jože, 9 članski svet,

Log: ROŽNIK Ludvik, VAHEN Tone, 5 članski svet,

Drenov grič: BAJC Angel, KRŽMANC Marjan, 5 članski svet,

Ligojna: NOVAK Matevž, SAMOTORČAN Marjan, 5 članski svet,

Stara Vrhnika: SLABE Janez, MOŽINA Marjan, 5 članski svet,

Podlipa: LESKOVEC Srečko, BRENCE Kajetan, 5 članski svet,

Zaplana: BIZNAJ Pavel, SEČNIK Marija, 5 članski svet.

c) Vsaka krajevna skupnost ima svojo delegacijo za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini, ki štejejo od 5 do 23 delegatov. Vse krajevne skupnosti imajo po eno delegatsko mesto v tem zboru, razen Vrhnike, ki ima tri delegatska mesta in Borovnice, ki ima dve delegatski mesti.

d) Vsaka krajevna skupnost ima izvoljene še naslednje odbore ali komisije:

Odbor za SLO, komisija za programiranje, volilno komisijo.

Poleg teh organov pa imajo krajevne skupnosti tudi razne odbore, svete in komisije, ki so jim potrebne pri uveljavi samoupravljanja. (Omenimo naj le krajevno skupnost Borovnica, ki je sestavljena iz petnajstih naselij, zato imajo izvoljenih kar pet vaških svetov, ki združujejo ta naselja. Ti sveti združujejo tudi funkcijo vaške organizacije SZDL.) Naša naloga v prihodnje je, da poživimo ustanavljanje organov družbene kontrole v KS, ker ta kontrola pri nas še ni zaživela.

Vse krajevne skupnosti so iz-

S prizadevnostjo je mogoče veliko prihraniti

Krajevna skupnost Vrhnika je v začetku leta sklicala občane Čuže in Klanca, kjer smo se dogovorili, da si bomo uredili ulice. Izvoljena sta bila dva gradbena odbora. »Čužarji« smo se kmalu za tem na skupnem sestanku dogovorili, da je nujno najprej zgraditi javno raz-

podjetja Vrhnika in pa Krajevne skupnosti Vrhnika ter denarni prispevek občanov Čuže predstavlja $\frac{3}{4}$ predračunske vrednosti, tako da je bilo iz občinskih virov porabljenih $\frac{1}{4}$ srestev od predračunske vrednosti.

ing. Štular Andrej

Prizadevni »Čužarji« na delu

svetljava, nato pa ulico asfaltirati. Sklenili smo, da stanovanjci ob začetku ulice plačajo manjši, ob koncu ulice pa večji delež samoprispjevka

Dela za javno razsvetljava so stekla hitro. Z materialom nam je pomagal sklad mestnih zemljišč. S prostovoljnim delom smo izkopali 160 m jarka za kabel, položili kabel, postavili svetilke in luč je posvetila v tednu dni, čeprav smo morali pri izkopu tudi minirati skale.

Takoj za tem smo začeli zbirati ponudbe za asfaltiranje. Cena za 630 m² se je sukala okrog 11,5 S milijonov din. To je bilo za 12 »čužarjev« in za občinska sredstva preveliko breme. Na skupnem sestanku smo se odločili, da bomo vsa dela, nazen valjanja in asfaltiranja opravili sami. S tem smo znižali predračun od 11,5 na 5,4 S milijonov, to pomeni za nas in za občinska sredstva 2,7 S milijonov.

Predstaviti smo morali 5 že obstoječih požiralnikov, narediti 6 novih, zabetonirati robnik, ki bo lovil meteorno vodo v dolžini 200 m, izkopati in odpeljati 80 m³ odvečnega materiala, nasuti nov pesek in opraviti še druga manjša dela, kot izkop za hidrant, vodovodne priključke itd. S prostovoljnim delom je bilo opravljenih 1200 delovnih ur.

Material za vsa ta dela nam je na račun še neizkoriščenega komunalnega prispevka dobavilo Komunalno podjetje Vrhnika.

Dobro organizirana akcija, splošno delo pri pripravi cestišča, pomoč Komunalnega

Prav gotovo je v naši občini še več primerov prostovoljnih akcij, skupnega dela in solidarnosti. Pišite nam o teh akcijah, naj bodo tako še drugim za vzgled in pogum.

Z meddruštvenega tekmovanja ribičev na Vrhniki, 1. septembra

Borovniški risarji v Smederevski Palanki

Vsakoletna mala Groharjeva slikarska kolonija se je letošnjo pomlad preselila iz Škofje Loke v Smederevsko Palanko, ki je že nekaj let pobrateno mesto s Škofjo Loko. Tam so se letos zbrali mladi umetniki iz Slovenije in ostalih jugoslovanskih republik. Borovniško šolo so pod vodstvom mlade in prizadevne tov. Bassinove zastopali trije učenci 7. razreda: Darja Bizjak, Janko Drašler in Milan Hrovatin.

Eden izmed njih nam je o udeležbi pripovedoval takole: »Vsi slovenski risarji — bilo nas je približno 40 — smo se zbrali v petek zgodaj zjutraj v Ljubljani in se polni pričakovanj z avtobusom odpeljali proti Srbiji. Med vožnjo smo se seznanili, si pripovedovali šale ali pa opazovali še neznano pokrajino. Tako nam je vožnja hitro minila in pozno popoldne smo že prispeli na cilj.

Smederevska Palanka je dokaj veliko mesto, ki leži približno 100 km južno od Beograda. Ustavili smo se pred Osnovno šolo »Olga Milošević«, kjer so nas pričakovali tamkajšni pionirji in mladinci — naši gostitelji; skupaj z njimi smo si ogledali gledališko predstavo »Olovka piše srcem.«

Naslednji dan — to je bilo v soboto — je bil za nas risarje najpomembnejši. Že zgodaj zjutraj smo si skupaj s tovarišico izbrali primeren kraj za risanje. Vsi trije pa smo risali staro, zanimivo hišo. Zvečer pa smo imeli v Kiseljaku zabavo; to je kraj, kjer izvira mineralna voda in po njej nosi tudi ime. Na veliko žalost

vseh nas pa se je sredi zabave ulil dež in kar najhitreje smo se morali vrniti domov.

V nedeljo je bila razstava naših del. Izbrali smo najboljšo sliko in jo kot darilo poslali tov. Titu, nam udeležencem pa so podarili spominske diplome.

Poslovili smo se od prijaznih gostiteljev in se proti jutru vrnili v Ljubljano, kjer so nas že nestrno pričakovali starši

ali sorodniki. Z lepimi vtisi se spominjamo letošnje Male Groharjeve slikarske kolonije, zlasti pa prijaznih in gostoljubnih ljudi iz Smederevske Palanke.

Ob tej priliki se tudi toplo zahvaljujemo tov. Bassinovi za ves njen trud, ki ga vlaga v delo likovnega krožka, saj ta že nekaj let res uskešno deluje na borovniški osnovni šoli.

H. T.

Rezultati državnega prvenstva v kartingu

URADNI REZULTATI 5. dirke ZA DRŽAVNO PRVENSTVO V KARTINGU VRHNIKA 25/8-1974

Start. št.	Priimek in ime	AMD	Število točk	MESTO
100 ccm — člani				
1	PREK Alojz	Vrhnika	40	1
83	KNEZ Robert	Postojna	36	2
5	KOROŠEC Dušan	Ptuj	32	3
9	ŠEBELA Jože	Moste	30	4
4	LANGERHOLC Uroš	Ptuj	29	5
81	MUHIĆ Milan	Moste	28	6
30	ŠČUKA Boris	Nova Gorica	27	7
43	PEZDIRC Pavle	Moste	26	8
48	KOVAČ Pavle	Vrhnika	25	9
63	BENIGAR Robert	Postojna	24	10
28	POTISK Alojz	Maribor	23	11
2	NOVAK Miran	Vrhnika	22	12
61	BOBNJAR Tone	Gor. Radgona	21	13
70	Mikuletič Vojko	Il. Bistrica	20	14
42	NAHTIGAL Drago	Moste	19	15
49	LİPOVAC Darko	Koprivnica	18	16
41	PROSENJAK Ignac	Ptuj	17	17
23	TUREL Dušan	Nova Gorica	16	18
46	PLEČKO Josip	Zabok	15	19
92	KLJAJIĆ Nikola	Koprivnica	14	20

100 ccm — mladinci

1	BARUT Valter	Koper	40	1
3	NAHTIGAL Zdravko	Moste	36	2
2	RULJANIĆ Damir	Zagreb	32	3
7	MULLER Franc	Maribor	30	4
5	TOMAŽIN Andrej	Vrhnika	29	5
8	BABIĆ Branko	Maribor	28	6
65	DRAGOJ Zoran	Beograd	27	7

125 ccm — člani

12	LAVRIČ Anton	Moste	40	1
15	ŽIVEC Mirko ml.	Moste	36	2
91	GIOSENTO Bruno	Vrhnika	32	3
52	SMERDEL Valter	Il. Bistrica	30	4
53	BUŽAN Drago	Postojna	29	5
60	LISJAK Renato	Buje	28	6
76	SLANA Milan	Ptuj	27	7
16	PEZDIRC Jože	Maribor	26	8
31	VINDIŠ Stanko	Maribor	25	9
19	DOLENC Josip	Koprivnica	24	10
37	TROBEC Zdravko	Nova Gorica	23	11
17	SMERDELJ Ljubo	Moste	22	12
11	LAVRENČIĆ Anton	Il. Bistrica	21	13
90	PISLAK Slavko	Ptuj	20	14
39	BRADŠKO Simon	Vrhnika	19	15
40	MALOVRH Stanislav	Vrhnika	18	16
18	GRMEK Ciril	Moste	17	17
71	DOMITER Anton	Ptuj	16	18
58	MULLER Milan	Maribor	15	19
73	ROME Bogdan	Il. Bistrica	14	20
32	VRHOVNIK Alojz	Moste	13	21

Dekleta vseh starosti na proslavi 70-letnice združništva